

**Πανελλήνιο Συνέδριο
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ
ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
&
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

24 - 27 Σεπτεμβρίου 2015

**Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας,
Πολεοδομίας &
Περιφερειακής Ανάπτυξης**

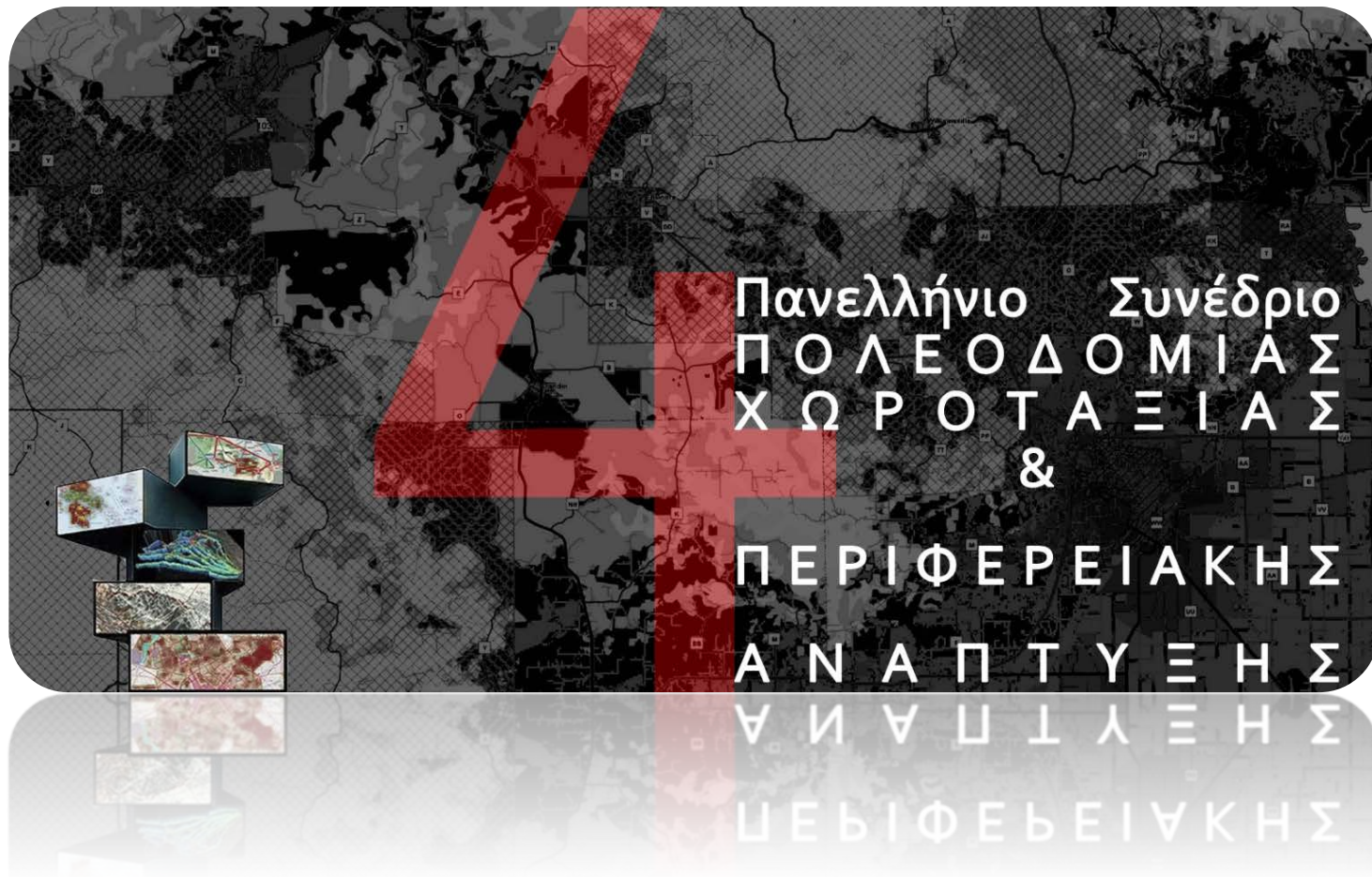
**Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Βόλος**

**ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ**

**Ειδική Συνεδρία Ανάρτησης
Πινακίδων Παρουσίασης με βράβευση**

**Ειδικές συνεδρίες Νέων Επιστημόνων
με βράβευση**

**Φοιτητικός Διαγωνισμός Ταινιών Ντοκυμαντέρ
'Οπτικοακουστικές αναπαραστάσεις της πόλης'**

Πανελλήνιο Συνέδριο
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ
ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
&

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πέμπτη, 24 Σεπτεμβρίου 2015

17:00 Έναρξη Συνεδρίου

17:00-19:00 Εγγραφές

18:00-18:30 Χαιρετισμοί

18:30-19:15 Τελετή Αναγόρευσης Γιάννη Πυργιώτη σε Επίτιμο Διδάκτορα

19:15-20:45 Κεντρικές Ομιλίες

Αμφιθέατρο Το "Κουτί" του Χωροτάκτη-Γ.ΠΥΡΓΙΩΤΗΣ
Από τη Θεωρία στην Πράξη-Μ.ΚΑΜΧΗΣ

21:00 Δεξίωση

Παρασκευή, 25 Σεπτεμβρίου 2015

09:30-11:30 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα Α1

Ειδική Συνεδρία: Χωρικός Σχεδιασμός και Νερό

(Προεδρείο: Π.ΣΚΑΓΙΑΝΝΗΣ, Κ.ΣΕΡΡΑΟΣ)

Υδραυλικά Συστήματα Πόλεων και Παραγωγικά Συστήματα: Υπάρχει Σχέση Αιτίου Αιτιατού;-Π.ΣΚΑΓΙΑΝΝΗΣ

Προς ένα Νέο Υπόδειγμα για την Πολιτική Νερού στην Πόλη: Προοπτική Διερεύνηση-Α.ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ, Η.ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ

Συζήτηση

Θαλάσσιο Αιολικό Πάρκο στο Κατάκολο της Ηλείας-Α.ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ, Π. ΣΚΑΓΙΑΝΝΗΣ

«Πόλη και Θάλασσα»: Ένα Τριεθνές Εργαστήριο Αστικού Σχεδιασμού. ENSAPLV (Γαλλία), ΜΕΥ (Τουρκία), ΕΜΠ (Ελλάδα)-Κ.ΣΕΡΡΑΟΣ, Ε.ΧΑΝΙΩΤΟΥ, Γ.ΓΚΟΥΜΟΠΟΥΛΟΥ, Π.ΠΡΕΝΤΟΥ

Συζήτηση

Αίθουσα Α2

Αστική και Περιφερειακή Ανάπτυξη Ι

(Προεδρείο: Ι.ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ,Κ.ΣΥΡΑΚΟΥΛΗΣ)

Μελέτη Ανασχεδιασμού Παρεχόμενων Υπηρεσιών σε Περιφερειακό ΟΤΑ: Σκέψεις και Προτάσεις στην Περίπτωση του Δήμου Αγίας Λάρισας-Μ.ΖΙΑΚΑΣ, Κ.ΣΥΡΑΚΟΥΛΗΣ

Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις με στόχο την Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη της Π.Ε. Ρεθόμνης-Γ.Γ.ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗ, Η.ΚΛΕΙΑΣΟΥ, Β.ΡΑΜΦΟΥ, Π.ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ, Κ.ΒΑΜΒΟΥΚΑΚΗΣ, Β.ΚΩΤΣΙΟΣ

Συζήτηση

Χωρική Ανάλυση των Αποτελεσμάτων των Εκλογών του 2015. Μια Πρώτη Προσέγγιση-Ι.ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ, Δ.ΚΟΥΡΚΟΥΡΙΔΗΣ

Ο Κανόνας Τάξης-Μεγέθους και το Ελληνικό Αστικό Σύστημα-Π.ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ, Ι.ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

Συζήτηση

11:30-12:00

Διάλειμμα-καφές

Παρασκευή, 25 Σεπτεμβρίου 2015

09:30-11:30 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα B2

Ποιότητα Ζωής

(Προεδρείο: Α.ΔΕΦΝΕΡ,Ε.ΨΑΘΑ)

Παρεμβάσεις Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού στις Βιομηχανικές Περιοχές της Ελλάδας Ακολουθώντας το Παράδειγμα του Τολέδο-Θ.ΓΑΛΑΝΗΣ

Μέτρηση της Ποιότητας Ζωής στις Ελληνικές Πόλεις με το Σύστημα Αστικών Δεικτών DPRD-50-Ε.ΨΑΘΑ, Α.ΔΕΦΝΕΡ

Συζήτηση

Πολιτικές Υγείας στην Ελλάδα στα Πλαίσια του Προτύπου της 'Υγιούς Πόλης'- Γ.ΣΙΑΠΚΑΛΗ

Λάρισα -Η Πορεία Εξέλιξης σε μια Βιώσιμη Πόλη μέσω της Δικτύωσης των Αστικών Υπαίθριων Χώρων-Ε.ΓΙΟΒΡΗ -ΔΙΑΜΑΝΤΗ

Συζήτηση

Αίθουσα B12

Ειδική Συνεδρία Νέων Επιστημόνων: Αστική και Περιφερειακή Ανάπτυξη

(Προεδρείο: Δ.ΚΑΛΛΙΩΡΑΣ, Σ.ΠΟΛΥΖΟΣ)

Η Δημιουργική Τάξη στην Πόλη της Θεσσαλονίκης: Μια Προσέγγιση από την σκοπιά της Υποκειμενικής Ευημερίας-Ε.ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

Οι Επιπτώσεις της Οικονομικής Κρίσης στην Μετακίνηση Επιχειρήσεων. Συγκριτική Ανάλυση από Ελλάδα και Βουλγαρία-Ν.ΚΑΠΙΤΣΙΝΗΣ

Συζήτηση

Τοπίο + Σεξουαλικότητα: Η Περίπτωση των Μετεώρων-Σ.ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΥ,Β.ΡΟΔΙΤΗ

Η Ανοιχτή Καινοτομία ως Εφαλτήριο για τη Δημιουργία ενός Νέου Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος. Οι Χωρικές Επιπτώσεις-Ε.ΚΥΡΙΑΖΟΠΟΥΛΟΥ

Συζήτηση

11:30-12:00

Διάλειμμα-καφές

Παρασκευή, 25 Σεπτεμβρίου 2015

09:30-11:30 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα Γ5

Ειδική Συνεδρία: Οι Πληθυσμιακές Μεταβολές την Μεταπολεμική Ελλάδα, μια Χωρική Προσέγγιση Ι

(Προεδρείο: Μ.Ν.ΝΤΥΚΕΝ, Ε.ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ)

Σημερινή Ηλικιακή Διάρθρωση και Μελλοντικές Μεταβολές του Πληθυσμού της Ελλάδας με Ορίζοντα το Έτος 2050-Χ.ΜΠΑΓΚΑΒΟΣ

Παραδοσιακές Ιδιοτυπίες Καταγραφής του Πληθυσμού στην Χερσόνησο του Άθω-Γ.ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ, Φ.ΚΟΤΖΑΓΕΩΡΓΗΣ

Μετανάστευση και Εθνοπολιτισμική «Ποικιλότητα» των (Ευρωπαϊκών) Πόλεων: Νέο Λεξιλόγιο, Νέα Ζητήματα;-Ι.ΚΟΚΚΑΛΗ

Συζήτηση

Η Επιστροφή στην Ύπαιθρο στην Ελλάδα μετά το 2000: Μια Μεθοδολογική Προσέγγιση των Δυνητικών Χωρικών Προτύπων-Ε.ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ, Μ.Ν.ΝΤΥΚΕΝ

Διαθεσιμότητα & Ποιότητα Δεδομένων για τη Μελέτη της Θνησιμότητας στην Ελλάδα: Μια Πρώτη Διερεύνηση-Μ.ΑΓΟΡΑΣΤΑΚΗΣ

Οικιστική Ανάπτυξη και Πληθυσμός: Συγκριτική Προσέγγιση στις Πόλεις 3.000-10.000 μετά το 1950-Γ.ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ, Γ.ΓΚΙΟΚΑΣ

Συζήτηση

11:30-12:00

Διάλειμμα-καφές

Παρασκευή, 25 Σεπτεμβρίου 2015

12:00-14:00 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα Α1

Θεσμικό Πλαίσιο Χωρικού Σχεδιασμού Ι

(Προεδρείο: Μ.ΧΑΪΝΤΑΡΛΗΣ)

Ο Θεσμός της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) και η Εφαρμογή του στο Χωρικό Σχεδιασμό Τοπικού Επιπέδου. Η Εμπειρία της Ευρώπης και ένα Παράδειγμα από την Ελλάδα-Ε.ΠΟΛΥΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ, Ε.ΑΣΠΡΟΓΕΡΑΚΑΣ

Θεσμικά Εργαλεία Απόκτησης Κοινόχρηστων Χώρων στις Πόλεις. Συγκριτική Επισκόπηση στην Ευρώπη-Φ.ΖΥΓΟΥΡΗ

Συζήτηση

Νέο Θεσμικό Πλαίσιο Χωρικών Ρυθμίσεων - Η Αρχή της Επικουρικότητας. Η Αποδόμηση του Στρατηγικού Σχεδιασμού στο Επίπεδο των ΟΤΑ-Κ.ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΔΗΣ, Φ.ΖΥΓΟΥΡΗ

Η Νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας για τα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια: Κριτικά Διλήμματα-Μ.ΧΑΪΝΤΑΡΛΗΣ

Συζήτηση

Αίθουσα Α2

Ειδική Συνεδρία: Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός Ι

(Προεδρείο: Χ.ΚΟΚΚΩΣΗΣ, Η.ΜΠΕΡΙΑΤΟΣ)

Σύνδεση Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Παράκτιας Ζώνης-Χ.ΚΟΚΚΩΣΗΣ, Θ.ΠΑΠΑΘΕΟΧΑΡΗ

Ζητήματα Διασφάλισης της Συνοχής μεταξύ του Χερσαίου και του Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού-Γ.ΤΣΙΛΙΜΙΓΚΑΣ, Α.ΓΟΥΡΓΙΩΤΗΣ

Η Σημασία του Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού στην Προστασία και Ανάπτυξη του Ελληνικού Θαλάσσιου Χώρου-Φ.ΣΤΕΦΑΝΗ, Γ.ΤΣΙΛΙΜΙΓΚΑΣ

Συζήτηση

Σχεδιασμός και Υλοποίηση Θαλάσσιου Κτηματολογίου για την Ελλάδα - Μέσο Άσκησης του Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού-Ι.ΠΑΡΡΗ

Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός - Θαλάσσιο Κτηματολόγιο. Μια Αναγκαία Αμφίδρομη Σχέση για την Ελλάδα-Α.ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ, Σ.ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Προς ένα Πλαίσιο Παρακολούθησης και Αξιολόγησης Σχεδίων Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού-Θ.ΠΑΠΑΘΕΟΧΑΡΗ, Χ.ΚΟΚΚΩΣΗΣ

Συζήτηση

14:00-15:00

Γεύμα

Παρασκευή, 25 Σεπτεμβρίου 2015

12:00-14:00 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα Β2 **Τουρισμός**
(Προεδρείο: Π.ΤΣΑΡΤΑΣ, Θ.ΜΕΤΑΞΑΣ)

Η Εξαίρεση ως Κανόνας στους Μηχανισμούς Χωρικής Ανάπτυξης του Τουρισμού στην Ελλάδα-Ε.ΣΑΡΑΝΤΑΚΟΥ, Ν.ΒΙΤΤΗΣ

Οργανωμένοι Υποδοχείς Τουριστικών Δραστηριοτήτων στην Ελλάδα-Δ.ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, Α.ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

...Βγάζει η Θάλασσα Κρυφή Φωνή: Ο Καταδυτικός Τουρισμός στην Κρήτη ως Αειφόρος Απάντηση-Μ.Α.ΤΖΟΓΙΑ ΜΟΑΤΣΟΥ, Λ.ΣΑΠΟΥΝΑΚΗ ΔΡΑΚΑΚΗ

Συζήτηση

Ο Καταδυτικός και ο Αλιευτικός Τουρισμός στις Βόρειες Σποράδες - Διαχείριση Προορισμών και Συνέργειες στις Τοπικές Κοινωνίες-Α.ΖΛΑΤΟΥΔΗΣ, Ε.ΚΑΤΣΑΜΑΓΚΟΥ, Σ.ΜΟΥΚΟΠΟΥΛΟΥ

Δυνατότητες και Περιορισμοί για την Ανάπτυξη Αγορών Πολιτιστικού Τουρισμού σε Ελληνικούς Ωριμους Ηλιοτροπικούς Προορισμούς-Ε.ΣΑΡΑΝΤΑΚΟΥ

Πελοπόννησος: Ένα Ιδιαίτερο Παράδειγμα Ανορθόδοξης Περιφερειακής Ανάπτυξης. Μπορεί η Γαστρονομική Παράδοση να Δείξει το Σωστό Δρόμο;-Δ.ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ, Θ.ΜΕΤΑΞΑΣ

Συζήτηση

14:00-15:00 Γεύμα

Παρασκευή, 25 Σεπτεμβρίου 2015

12:00-14:00 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα B12

Ειδική Συνεδρία Νέων Επιστημόνων: Πολεοδομικά ζητήματα Ι

(Προεδρείο: Ν.ΒΟΓΙΑΖΙΔΗΣ, Ν.ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΣ)

Υφιστάμενα Παλαιά Κτίρια στο Ελληνικό Αστικό Περιβάλλον: Τεχνο-οικονομική Ανάλυση για την Εξοικονόμηση Ενέργειας-Χ.ΤΕΣΣΑΣ

Οι Θεωρίες του Χάους και της Πολυπλοκότητας στο Σχεδιασμό του Χώρου-Ε.ΓΕΩΡΓΑΛΗ, Β.ΚΡΟΜΜΥΔΑ

Συζήτηση

Αναζήτηση της Φυσιογνωμίας και Πολεοδομική Επέμβαση στη Σιάτιστα Βοΐου Κοζάνης -Ε.ΛΙΝΑΚΗ

Σχέδιο Εκκένωσης του Ιστορικού Κέντρου της Παλιάς Πόλης της Κέρκυρας σε Περίπτωση Σεισμού (βασικά στοιχεία)-Μ.Α.ΣΠΗΓΤΟΥ-ΠΟΛΥΛΑ

Κοινωνική Δυναμική και Χωρικές Μεταλλάξεις, το παράδειγμα του Μεταξουργείου-Μ.ΝΤΟΥΡΑ,Η.ΠΑΠΑΔΑΚΗ-ΜΑΡΑΓΚΟΥ

Συζήτηση

14:00-15:00 Γεύμα

Παρασκευή, 25 Σεπτεμβρίου 2015

12:00-14:00 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα Γ5

Ειδική Συνεδρία: Οι Πληθυσμιακές Μεταβολές την Μεταπολεμική Ελλάδα, μια Χωρική Προσέγγιση II

(Προεδρείο: Μ.Ν.ΝΤΥΚΕΝ, Μ.ΑΓΟΡΑΣΤΑΚΗΣ)

Η Αναπαραγωγή των Γυναικών στην Μεταπολεμική Ελλάδα, Μακρόχρονες Τάσεις Και Ρήξεις-Π.ΜΠΑΛΤΑΣ, Β.ΚΟΤΖΑΜΑΝΗΣ

Περιφερειακές Ανισότητες στους Γάμους και στα Διαζύγια. Πώς η Οικονομική Κρίση Επηρεάζει την Δημιουργία και τη Διάλυση της Οικογένειας-Ν.ΣΑΡΡΗΣ, Κ.ΚΙΝΤΗ

Δημογραφική αβεβαιότητα και οικονομική ύφεση: Η περίπτωση της Ελλάδας-Δ.ΜΠΑΛΟΥΡΔΟΣ

Συζήτηση

Εκτίμηση της Συμβολής των Μεταναστών στα Επίπεδα Γονιμότητας του Πληθυσμού της Ελλάδας: 2004-2012-Γ.ΒΕΡΡΟΠΟΥΛΟΥ, Χ.ΜΠΑΓΚΑΒΟΣ, Κ.ΤΣΙΜΠΟΣ

Η Συγχρονική Γονιμότητα στην Ελλάδα κατά τα Πρώτα Χρόνια του 21ου Αιώνα-Κ.Ν. ΖΑΦΕΙΡΗΣ, Μ.ΖΗΣΑΚΗ

Χωροθέτηση Μονάδων Υγείας: Ένα Διαρκές Πρόβλημα Εξυπηρέτησης του Πληθυσμού-Α.ΤΣΑΤΣΑΡΗΣ, Ι.ΚΑΤΣΙΟΣ, Δ.ΣΚΟΥΛΟΥΦΙΑΝΑΚΗΣ, Γ.ΔΙΒΑΝΗΣ

Συζήτηση

14:00-15:00

Γεύμα

Παρασκευή, 25 Σεπτεμβρίου 2015

15:00-17:00 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα Α1

Πολεοδομικός Σχεδιασμός-Χρήσεις γης

(Προεδρείο: Ν.ΜΟΣΧΟΣ, Α. ΚΑΠΟΥΛΑ)

Νέα Νομοθεσία για τις Χρήσεις Γης. Μια Προσπάθεια για Οργάνωση του Αστικού Χώρου και Δημιουργία Προϋποθέσεων για Αναζωογόνηση των Πόλεων. Το Παράδειγμα της Λάρισας-Τ.ΚΑΛΛΙΑΚΟΥΔΑΣ, Σ.ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ

Μελέτη και Καταγραφή Στοιχείων της Οικιστικής Οργάνωσης των Παραδοσιακών Οικισμών της Νήσου Κέρκυρας-Κ.ΜΠΑΤΖΙΩΡΑ, Γ.ΤΣΙΛΙΜΙΓΚΑΣ

Αυτόματη Ανίχνευση Κτισμάτων από Αεροφωτογραφίες για Πολεοδομικές Εφαρμογές-Ε.ΜΑΛΤΕΖΟΣ, Χ.ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Συζήτηση

Η Πολεοδόμηση - Πράξη Εφαρμογής, τα Πρακτικά και τα Θεσμικά Κενά. Η Μελέτη Περίπτωσης της Αγ. Παρασκευής Βόλου. Τα Νέα Δεδομένα μετά τις Αλλαγές του Θεσμικού Πλαισίου-Ν.ΜΟΣΧΟΣ, Ν.ΠΟΛΥΜΕΝΙΔΗΣ

Ιστορικά Σχολικά Κτήρια μέχρι το 1940: ένα Ανενεργό Κτηριακό Απόθεμα σε Αναζήτηση Νέων Χρήσεων-Α.ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Η Χωροθέτηση του Δικαστικού Μεγάρου Βόλου-Κ.ΛΑΛΕΝΗΣ, Α.ΚΑΠΟΥΛΑ, Ν.ΜΟΣΧΟΣ, Ι.ΠΟΛΥΜΕΝΙΔΗΣ

Συζήτηση

17:00-17:30

Διάλειμμα-καφές

Παρασκευή, 25 Σεπτεμβρίου 2015

15:00-17:00 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα Α2

Ειδική Συνεδρία: Διαχείριση Παράκτιου Χώρου

(Προεδρείο: Η.ΜΠΕΡΙΑΤΟΣ, Χ.ΚΟΚΚΩΣΗΣ)

Νομικά και Θεσμικά Κενά Εφαρμογής στη Διαχείριση των Μεσογειακών Ακτών. Υπάρχουσες Πρακτικές και Εμπόδια Υλοποίησης σε Τοπικό Επίπεδο-Κ. ΛΑΛΕΝΗΣ, Ι. ΠΑΠΑΘΕΟΧΑΡΗΣ

Χωρικός Σχεδιασμός και Οργάνωση της Παράκτιας Ζώνης: Η Ελληνική Έκδοχή-Η.ΜΠΕΡΙΑΤΟΣ

Χρήσεις Γης, Παραγωγικές Δραστηριότητες και Αστική Διάχυση στο Αττικό Παράκτιο Μέτωπο Κατηγοριοποίηση ως Εργαλείο Πολιτικής-Μ.ΒΡΑΣΙΔΑ

Συζήτηση

Ζητήματα Διαχείρισης και Χωρικού Σχεδιασμού της Παράκτιας Ζώνης Έβρου-Α.ΖΩΡΖΟΣ, Μ.ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιου Χώρου: Η Περίπτωση της Πάρου-Μ.ΓΑΒΑΛΑΣ, Μ.ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Παράκτιος Χώρος και Ιδιωτική Πολεοδόμηση: Η Περίπτωση των Οικοδομικών Συνεταιρισμών στη Μαγνησία-Μ.ΓΚΙΚΑ

Συζήτηση

17:00-17:30

Διάλειμμα-καφές

Παρασκευή, 25 Σεπτεμβρίου 2015

15:00-17:00 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα B2

Μάρκετινγκ & Branding Τόπου

(Προεδρείο: Α.ΔΕΦΝΕΡ, Ν.ΚΑΡΑΧΑΛΗΣ)

Branding Τόπου και Ελκτικότητα Χώρας στη Βάση Σειράς Δεικτών Ιεράρχησης-Α.ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ, Α.ΦΛΙΑΤΑΡΗ

Αναδεικνύοντας την "Άλλη" Πλευρά μιας Μονοδιάστατης Ανάπτυξης. Η Ταυτότητα της Κοζάνης ως Ενεργειακού Κέντρου -Λ.ΜΑΛΟΥΤΑΣ, Σ.ΔΑΒΙΔΟΠΟΥΛΟΥ

Το Marketing Τόπου και η Ανάδειξη μιας Περιοχής: Οι Εκδηλώσεις κατά την Διάρκεια της Αποκριάς στο Δήμο Δελφών-Χ.ΤΣΑΜΑΝΤΑΝΗΣ, Δ.ΚΑΡΙΚΗΣ

Συζήτηση

Όταν η Γεωγραφία Δημιουργεί ένα Brand: Αναπτύσσοντας μια Στρατηγική για το Μάρκετινγκ της Πόλης και την Αναδιαμόρφωση της Τοπικής Ταυτότητας της Λάρισας-Α.ΔΕΦΝΕΡ, Θ.ΜΕΤΑΞΑΣ, Ν.ΚΑΡΑΧΑΛΗΣ, Κ.ΣΥΡΑΚΟΥΛΗΣ

Place Branding και Δημιουργικές Συλλογικότητες ως Χαρακτηριστικό Ταυτότητας της Πόλης. Μελέτη Περίπτωσης: Λάρισα-Ε.ΜΑΣΤΟΡΑ

Συζήτηση

Αίθουσα B12

Ειδική Συνεδρία Νέων Επιστημόνων: Χωροταξικά ζητήματα Ι

(Προεδρείο: Δ.ΣΤΑΘΑΚΗΣ, Β.ΤΣΕΛΙΟΣ)

Εντοπισμός Γεωγραφικά Αποκλεισμένων Περιοχών και Κατοίκων της Περιφέρειας Κρήτης από το Αγαθό της Υγείας-Ν.ΡΕΜΠΗΣ

Αξιολόγηση του Ειδικού Πλαισίου ΧΣΑΑ για τις ΑΠΕ, Σχέση με τον Υποκείμενο Σχεδιασμό και Αξιολόγηση των Βραχυπρόθεσμων και Μακροπρόθεσμων Στόχων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας-Β.ΜΑΝΙΚΑ, Β.ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ

Στρατηγικός Χωρικός Σχεδιασμός και Ευρωπαϊκές Μεσογειακές Μητροπόλεις-Σ.ΤΣΟΥΜΑΛΑΚΟΣ

Συζήτηση

Κλιματική Αλλαγή και Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός-Σ.ΖΑΠΑΝΤΗΣ

Ανθρώπινη Ανάπτυξη και Περιβάλλον: Χωρικές Ανισότητες στην Ελλάδα-Κ.ΠΟΤΣΗΣ

Συζήτηση

17:00-17:30

Διάλειμμα-καφές

Παρασκευή, 25 Σεπτεμβρίου 2015

15:00-17:00 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα Γ5 **Αρχιτεκτονική Κληρονομιά (Προεδρείο: Ε. ΚΑΡΝΑΒΟΥ, Ν. ΣΑΜΑΡΑΣ)**

Η Πολιτιστική Οικονομία ως Εργαλείο Διαχείρισης του Ορεινού Χώρου: Η Κοινωνική και Οικονομική Αξία του Γεφυριού της Πλάκας στην Ήπειρο-Σ.ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, Δ.ΔΑΜΙΓΟΣ, Δ.ΚΑΛΙΑΜΠΑΚΟΣ

Ζητήματα Διαχείρισης της Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς-Ε.ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ, Α.ΒΑΣΙΛΑΡΑ

Η Διατήρηση της Αρχιτεκτονικής και Πολεοδομικής Φυσιογνωμίας των Οικισμών ως Αντικείμενο της Ελληνικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας-Ν.ΣΑΜΑΡΑΣ

Συζήτηση

Ο Εντοπισμός ενός Παλίμψηστου Υποδομών υπό το Πρίσμα της Αρχιτεκτονικής Τοπίου-Α.ΚΟΥΖΟΥΠΗ

Ο Περιβάλλον Χώρος των Βυζαντινών Τειχών της Θεσσαλονίκης και η Αποτυχία του Σχεδιασμού στην Ελλάδα-Ε.ΚΑΡΝΑΒΟΥ

Συζήτηση

17:00-17:30 **Διάλειμμα-καφές**

Παρασκευή, 25 Σεπτεμβρίου 2015

17:30-19:30 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα Α1

Αστική Αναγέννηση-Αναπλάσεις Ι

(Προεδρείο: Ε.ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ, Π.ΣΚΑΓΙΑΝΝΗΣ)

Συνδυασμένος Πολεοδομικός- Κυκλοφοριακός Σχεδιασμός και Διεθνή Μοντέλα Αστικής Ανάπλασης. Key Study: Η Περιοχή της Λιμενικής Ζώνης του HafenCity του Αμβούργου- Β.ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ, Ε.ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ, Σ.ΦΟΥΣΕΚΗ

Αντικουλτούρες, Άτυπες Εκφράσεις και Gentrification: Η Περίπτωση του Skid Row και η Σχέση του με το Ιστορικό Κέντρο του Los Angeles, CA-Α.ΜΟΡΑΣ, Κ.ΔΑΣΤΙΡΙΔΟΥ

Ένταξη της Κεντρικής Αγοράς Καλαμάτας στον Αστικό Ιστό-Ν.ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Ε.ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

Συζήτηση

Ο Σχεδιασμός-ως-Χαρτογράφηση Διαδικτυακών Κοινωνικών Δικτύων: Η Ψηφιακά Επαυξημένη Πόλη και η Μεταστροφή του Δημόσιου Χώρου, το Παράδειγμα της Λάρισας- Α.ΜΟΡΑΣ, Κ.ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Αρχική Διερεύνηση Δυνατότητας Ένταξης της Πύλου Μεσσηνίας στο Δίκτυο Πόλεων CITTASLOW/ SLOW CITY-Ε.ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

Ένα Διαφορετικό Σχέδιο για την Αντιμετώπιση της Κρίσης του Κέντρου της Πόλης: Το ΣΟΑΠ για το Κέντρο της Αθήνας-Δ.ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, Π.ΣΚΑΓΙΑΝΝΗΣ, Α.ΔΕΦΝΕΡ

Αθήνα: Η Αναζωογόνηση των Κεντρικών Υποβαθμισμένων Περιοχών-Α.ΡΩΜΑΝΟΣ

Συζήτηση

Αίθουσα Α2

Ειδική Συνεδρία: Προβλήματα Στέγασης στην Ελλάδα της Οικονομικής Κρίσης

(Προεδρείο: Α. ΣΑΠΟΥΝΑΚΗΣ, Σ. ΨΥΧΑΣ)

Έλλειψη Στέγης και Κοινωνική Πολιτική στην Ελλάδα της Κρίσης: Παραλείψεις και Προτεραιότητες-Ν.ΚΟΥΡΑΧΑΝΗΣ

Τοπία Έλλειψης Στέγης στην Αττική: Χαρτογράφηση με Βάση την Τυπολογία ΕΤΗΟΣ της FEANTSA-Δ.ΣΙΑΤΙΤΣΑ, Β.ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ, Κ.ΓΚΟΥΝΗΣ

Μετανάστευση, Κοινωνική Γεωγραφία της Κατοικίας και Στεγαστικός Διαχωρισμός στη Θεσσαλονίκη-Π.ΠΑΝΤΕΛΕΩΝ

Συζήτηση

Η Ενοικιαζόμενη Κατοικία στην Ελλάδα στην Περίοδο της Κρίσης-Α. ΣΑΠΟΥΝΑΚΗΣ

Άστεγοι: από την Αποπεριθωριοποίηση στην Κοινωνική Κατοικία-Σ.ΨΥΧΑΣ

Η Ελλειμματική Παρουσία των Πολιτικών Κοινωνικής Κατοικίας: Πρακτικές Στέγασης στο Δήμο Αθηναίων-Α.Α.ΚΟΥΚΟΥΜΑ

Συζήτηση

19:30-19:45

Διάλειμμα

Παρασκευή, 25 Σεπτεμβρίου 2015

17:30-19:30 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα Α6

Χωρικός Σχεδιασμός-Βιώσιμη Ανάπτυξη

(Προεδρείο: Α.ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ, Η.ΜΠΕΡΙΑΤΟΣ)

Για μια Ολοκληρωμένη Διοικητική- Εδαφική (Ανα)Διάρθρωση της Χώρας: Μια Πρόταση για την μετά τον «Καλλικράτη» Περίοδο-Η.ΜΠΕΡΙΑΤΟΣ

Υπολογισμός Χωρικών Δεικτών για τους Δήμους της Αττικής-Α.ΛΑΓΑΡΙΑΣ, Π.ΠΡΑΣΤΑΚΟΣ

Οι Επιδιώξεις των Τοπικών Ομάδων Πληθυσμού για την Νησιωτική Ανάπτυξη: Αναλύοντας τα Παραδείγματα της Σύρου και της Άνδρου στις Βόρειες Κυκλάδες- Α.ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Λ.Μ.ΦΡΑΤΣΕΑ, Γ.ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ, Χ.ΧΑΛΚΙΑΣ

Συζήτηση

Αλληλεπιδράσεις Οικιστικού Δικτύου, Οικονομικών Δραστηριοτήτων και Φυσικού Τοπίου: Κατανοώντας τη Χωρική Αλλαγή στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας- Α.ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ, Δ.ΕΠΠΑΣ, Δ.ΖΕΚΑ

Αναζήτηση Χωρικών Συμμαχιών και Εδαφικής Συνοχής για μια Ολοκληρωμένη Αναδιάρθρωση του Οικιστικού Δικτύου της Ελλάδας-Π.ΛΟΥΚΑΚΗΣ, Ι.ΜΩΡΑΙΤΟΥ

Συζήτηση

19:30-19:45 **Διάλειμμα**

Παρασκευή, 25 Σεπτεμβρίου 2015

17:30-19:30 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα B2

Πολιτισμός I

(Προεδρείο: **N.ΒΟΓΙΑΖΙΔΗΣ, N.ΚΑΡΑΧΑΛΗΣ**)

Εξέλιξη Πολιτιστικών Βιομηχανιών : Σύγκριση Πολιτιστικής Πολιτικής μεταξύ Ελλάδας και Μεγάλης Βρετανίας-Α.ΚΡΑΒΑΡΙΤΟΥ

Η Γειτνίαση των Τόπων Αγώνων και Θρησκείας στην Αρχαία Ελλάδα-Ν.ΧΑΤΖΗΔΑΚΗ

«Ο Δρόμος Είχε τη δική του Ιστορία. Κάποιος την Έγραψε στον Τοίχο με Μπογιά». Αθήνα: Δημόσιος Χώρος και Πολιτιστικές Επιρροές στην Τέχνη του Δρόμου-Κ.ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ, Ο.ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, Δ.ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Συζήτηση

Ο Ρόλος των Μουσείων και των Εκθέσεων Τέχνης στην Ανάδειξη ενός Αστικού Προορισμού: Η Περίπτωση της Αθήνας-Ν.Γ.ΚΑΡΑΧΑΛΗΣ, Σ.ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΥ

«Στις Ρίζες του Μεγάλου Αλεξάνδρου» Μια Πρωτοβουλία Ολοκληρωμένης Ανάδειξης και Αξιοποίησης των Αρχαιολογικών Μνημείων Ημαθίας, Πέλλας, Πιερίας-Μ.ΤΟΡΟΠΗ

Οικονομικές, Κοινωνικές και Περιβαλλοντικές Παράμετροι για την Ανάδειξη του Πολιτισμικού Αποθέματος στα Βαλκάνια-Ε.Γ.ΓΑΒΡΑ, Κ.ΓΚΙΟΥΦΗ

Συζήτηση

Αίθουσα B12

Ειδική Συνεδρία Νέων Επιστημόνων: Πολεοδομικά ζητήματα II

(Προεδρείο: **Κ.ΛΑΛΕΝΗΣ, Μ.ΧΑΪΝΤΑΡΛΗΣ**)

Ο Διεκδικούμενος Κοινός Χώρος, μεταξύ Δημιουργικής Πόλης και Εξεγερμένης Πόλης: Η Περίπτωση της Ιστάνμπουλ-Χ.ΤΣΑΒΔΑΡΟΓΛΟΥ

Οράματα και Σχεδιασμοί για την Πόλη, το Παράδειγμα της Ακαδημίας Πλάτωνος-Α.ΧΑΖΑΠΗΣ

Αστικό Πράσινο: Σύγχρονες Πολιτικές και Λύσεις για Εφαρμογή στις Ελληνικές Πόλεις και Επίτευξη του Πολυδιάστατου Ρόλου του-Μ.ΒΕΖΥΡΤΖΗΣ

Συζήτηση

Κοινωνικές- Γεωγραφικές Προσεγγίσεις των Χώρων Κράτησης Μεταναστών στην Ελλάδα. Το Παράδειγμα του Κέντρου Κράτησης Κορίνθου-Κ.ΚΥΡΙΤΣΗ

Το Λιανικό Εμπόριο στις Ελληνικές Πόλεις της Κρίσης-Α.ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ,Χ.ΠΡΟΒΙΑΣ

Προσεγγίζοντας τη Λειτουργία του Αστικού Χώρου με Γνώμονα τις Τοπικές Παραμέτρους: Συγκριτική Μελέτη μεταξύ Λάρισας και Nottingham-Χ.ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ

Συζήτηση

19:30-19:45

Διάλειμμα

Παρασκευή, 25 Σεπτεμβρίου 2015

18:00-19:00 Παράλληλη εκδήλωση

Αμφιθέατρο Παρουσίαση των Διπλωματικών Εργασιών που έχουν εκπονηθεί στο Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης-Η. ΜΠΕΡΙΑΤΟΣ

19:45-21:30 Παράλληλες εκδηλώσεις

Αμφιθέατρο

19:45-20:05 Κεντρική Ομιλία

Η Αθήνα στο Σύγχρονο Ελληνικό Κινηματογράφο: Πλάνα Δείκτες, Σεκάνς-Πόλης και Τοπογραφία της Αφήγησης-Α.ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ

20:05-21:15 Προβολή ταινιών Διαγωνισμού φοιτητικών ταινιών ντοκυμαντέρ με τίτλο «Οπτικοακουστικές αναπαραστάσεις της πόλης»

21:15-21:30 Βράβευση ταινιών

Παρασκευή, 25 Σεπτεμβρίου 2015

19:45-21:30 Παράλληλες εκδηλώσεις

Ισόγειο **Παρουσίαση Πόστερ (Προεδρείο: Α.ΣΑΠΟΥΝΑΚΗΣ, Μ.Ν.ΝΤΥΚΕΝ)**

Ένταξη Νέας Αρχιτεκτονικής σε Ιστορικό Οικιστικό Σύνολο. Πιλοτικές Σχεδιαστικές Προτάσεις στα Όρια του Υφιστάμενου Πολεοδομικού Θεσμικού Πλαισίου-Ν.ΣΑΜΑΡΑΣ

Αναδιάταξη του Φυσικού Μετώπου στην Προβλήτα του Βόλου - Μια Νέα Αστική Εμπειρία-Ε.ΣΠΑΝΟΓΙΑΝΝΗ

Ανάπτυξη Νέου Πολυλειτουργικού Πάρκου στην Καλαμάτα -Π.ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ, Α.ΚΑΦΕ

Τα Ιωάννινα ως Προορισμός για Συνεδριακό Τουρισμό. Σχεδιάζοντας την Στρατηγική Μάρκετινγκ της Πόλης-Ν.Β.ΚΟΛΟΒΟΥ

Nordhavn District: Αειφορία σε Όρους "Πενταλέπτου"-Φ.ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ, Μ.ΜΠΕΡΙΑΤΟΥ

Δίκτυο 'Πράσινων' και 'Μπλε' Διαδρομών ως Εργαλείο Μητροπολιτικού Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού στο Λεκανοπέδιο Αθηνών: Το Βορειανατολικό Τμήμα του Λεκανοπεδίου-Ε.ΝΤΑΦΑ

Από τη Βιομηχανική Πόλη στην Αποβιομηχανοποίηση. Ελληνικές και Ευρωπαϊκές Βιομηχανοπόλεις. Δημιουργία Σύγχρονου Μοντέλου Βιομηχανικής Πόλης-Β.ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ, Σ.ΦΟΥΣΕΚΗ, Ε.ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

Μια Κοινωνικοχωρική Ανάλυση του Φαινομένου των Ναρκωτικών στην Πόλη της Θεσσαλονίκης: Διαχρονική και Σύγχρονική Προσέγγιση-Ι.ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ, Σ.ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ, Χ.ΚΑΙΜΟΣ, Ν.ΚΑΛΛΙΓΑΣ, Σ.ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ, Δ.ΣΑΡΑΠΑΝΗΣ

Η Εξέλιξη της Θεατρικής Δραστηριότητας στην Αθήνα την Τελευταία 15ετία: Δομές, Μεταβολές και ο Καθοριστικός Παράγοντας της Κρίσης- Ε.ΨΑΘΑ, Γ.ΛΑΛΟΥ

Στρατηγικό Σχέδιο Δράσης για την Αποτελεσματική Ανακύκλωση: Η Περίπτωση της Λάρισας-Β.ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Ρόλος της Χωροταξίας και της Συμβολομετρίας στην Πρόληψη Πλημμυρικών Φαινομένων Παράκτιων Περιοχών εξαιτίας της Ανόδου της Στάθμης της Θάλασσας-Ε.ΓΚΑΡΤΖΟΥ, Σ.ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ

Σάββατο, 26 Σεπτεμβρίου 2015

09:30-11:30 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα Α1

Πολεοδομικός Σχεδιασμός

(Προεδρείο: Π.ΣΚΑΓΙΑΝΝΗΣ, Α.ΣΑΠΟΥΝΑΚΗΣ)

Μυθοπλασία και Πολεοδομία: Ανιχνεύοντας Πνευματικές Καταβολές στη Θεωρία του Αστικού Σχεδιασμού-Α.ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Οικοκοινότητες & η Έννοια της Απο-ανάπτυξης στο Σχεδιασμό-Λ.ΒΑΒΑΛΙΟΥ, Π.ΣΚΑΓΙΑΝΝΗΣ

Sharing Cities: Ο Σχεδιασμός της Πόλης ως Διαδικασία Συλλογικής Γνώσης-Π.ΤΑΡΑΝΗ

Συζήτηση

Δείκτες Μέτρησης της Αστικής Διάχυσης: Το Παράδειγμα της Θεσσαλονίκης-Ι.ΝΤΡΙΑΝΚΟΣ, Γ.ΠΟΖΟΥΚΙΔΟΥ, Ν.ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑΣ

Η Διαίρεση της Αρμοχώστου. Συνέπειες και Τρόποι Διαχείρισης-Ε.ΜΕΣΣΙΟΥ

Ανάγκη για Αναβάθμιση του Αστικού Περιβάλλοντος της Πόλης του Βόλου-Α.ΣΑΠΟΥΝΑΚΗΣ

Συζήτηση

Αίθουσα Α2

Αστική και Περιφερειακή Ανάπτυξη II

(Προεδρείο: Μ.Ν.ΝΤΥΚΕΝ, Θ.ΜΕΤΑΞΑΣ)

Συσχέτιση της Αποκέντρωσης της Διοίκησης και της «Αποκέντρωσης» του Κατά Κεφαλήν Εισοδήματος στα Πλαίσια των Χωρών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης-Χ.ΜΠΕΝΟΣ, Ι.ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ, Δ.ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ, Θ.ΜΕΤΑΞΑΣ

Η Περιφερειακή Κατανομή των Πόρων του ΕΚΤ για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020-Μ.ΚΟΥΤΟΥΛΑΚΗΣ, Γ.ΣΑΡΑΤΣΗΣ, Α.ΚΟΤΙΟΣ

Αναγκαίοι Μηχανισμοί και Κοινωνικές Διεργασίες για τη Προσέγγιση της Εδαφικής και Κοινωνικής Συνοχής σε Τοπική Κλίμακα-Ι.ΜΩΡΑΙΤΟΥ

Συζήτηση

Η Παροχή Κοινωνικών Υπηρεσιών στην Τοπική Αυτοδιοίκηση: Η περίπτωση της Ελλάδας-Π.ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ, Μ.ΣΠΑΝΟΥ

Περιφερειακές Ανισότητες στην Ευρωπαϊκή Ένωση (1980-2008): Διερεύνηση Τάσεων Σύγκλισης-Απόκλισης και Εντοπισμός Ομάδων Σύγκλισης-Ε.ΖΑΠΑΝΤΗ

Η Συμβολή της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής στην Αύξηση της Γεωργικής Παραγωγικότητας-Μ.Ν.ΝΤΥΚΕΝ, Χ.ΤΣΙΑΚΟΣ, Μ.ΤΣΙΑΠΑ

Συζήτηση

11:30-12:00

Διάλειμμα-καφές

Σάββατο, 26 Σεπτεμβρίου 2015

09:30-11:30 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα B2

Δημιουργικές Πόλεις

(Προεδρείο: **Ε.ΘΩΔΙΟΥ, Θ.ΚΑΛΟΓΕΡΕΣΗΣ**)

Δημιουργικές Πολιτικές και Δημιουργική Ταυτότητα Πόλεων: Σχέση Αιτίου και Αιτιατού;-**Γ.ΛΑΛΟΥ, Α.ΔΕΦΝΕΡ**

Νέοι Συνεργατικοί Χώροι και Συλλογικότητες στους Δημιουργικούς Κλάδους: Η Περίπτωση του Κλάδου του Design της Αθήνας-**Β.ΑΥΔΙΚΟΣ, Θ.ΚΑΛΟΓΕΡΕΣΗΣ**

Συζήτηση

Στρατηγικός Χωρικός Σχεδιασμός για τη Δημιουργική Πόλη: Σύγχρονες Εξελίξεις και η Περίπτωση της Θεσσαλονίκης-**Ε.ΘΩΔΙΟΥ, Σ.ΚΑΚΙΑ, Μ.ΚΟΥΡΙΔΟΥ**

Έξυπνη Πόλεις: Ανάπτυξη Συστήματος Δεικτών Αξιολόγησης του Έξυπνου Περιβάλλοντος με Πιλοτική Εφαρμογή στην Πόλη της Κοζάνης-**Σ.ΞΑΝΘΟΥΛΗ, Α.ΤΑΣΟΠΟΥΛΟΥ**

Συζήτηση

Αίθουσα B12

Ειδική Συνεδρία Νέων Επιστημόνων: Χωροταξικά ζητήματα II

(Προεδρείο: **Δ.ΚΑΛΛΙΩΡΑΣ, Μ.ΧΑΪΝΤΑΡΛΗΣ**)

Αιολικά Πάρκα και Νησιωτικός Χώρος: Η Περίπτωση των Νησιών των Κυκλάδων-**Α.ΣΕΝΤΕΛΕΣ**

Συγκριτική Ανάλυση των Ειδικών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό-**Κ.ΣΤΑΥΡΙΔΟΥ, Μ.ΤΣΑΜΗ**

Τοπική Ανάπτυξη και Ειδικά Ζητήματα Χωροταξικού Σχεδιασμού: Η Περίπτωση της Σύρου-**Ν.ΛΕΙΒΑΔΑΡΑΣ**

Συζήτηση

Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παράκτιας Ζώνης (Ο.Δ.Π.Ζ.): Η Περίπτωση των Μικρών Παραλιακών/Παραθαλάσσιων Οικισμών της Ελλάδας-**Α.ΒΑΦΕΙΑ, Ν.ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΟΥΛΗ**

Πρέσπες: Ενεργοποίηση του Διασυνοριακού Τοπίου-**Φ.ΜΙΛΤΙΑΔΟΥ, Σ.Α.ΜΠΑΡΤΖΩΚΑ, Ι.ΝΤΙΝΑ**

Ηφαιστειογενές Τοπίο του Συμπλέγματος Νήσων Σαντορίνης: Αδήριτη Ανάγκη Προστασίας και Ανάδειξης του-**Μ.ΓΑΒΑΛΑΣ**

Συζήτηση

11:30-12:00

Διάλειμμα-καφές

Σάββατο, 26 Σεπτεμβρίου 2015

09:30-11:30 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα Γ5

Κοινωνικές προσεγγίσεις

(Προεδρείο: Ι.ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ, Σ.ΠΑΥΛΕΑΣ)

Ο Ρόλος του Τοπίου στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: Φυσικό Περιβάλλον, Δομημένος Χώρος και Συμπεριφορά-Μ.ΓΟΥΛΑ, Ν.ΧΑΣΑΝΑΓΑΣ

Η Αντιμετώπιση της Φτώχειας και του Κοινωνικού Αποκλεισμού την Περίοδο 2014-2020: Πολιτικές και Ζητήματα Εφαρμογής-Σ.ΠΑΥΛΕΑΣ

Τα Πρότυπα Γάμου στην Αυτοκρατορική Γερμανία (1871-1918)-Β. ΓΑΒΑΛΑΣ, T.TSCHEULIN

Συζήτηση

Επιλογή Σχολείου και Χωρική Ανισότητα σε Μεικτές Γειτονιές στην Αθήνα-Π.ΒΕΡΓΟΥ

Προαστιοποίηση και Τάσεις Κοινωνικοχωρικής Διαφοροποίησης: Η Περίπτωση της Θεσσαλονίκης για το διάστημα 1991 - 2001-Ι.ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ, Κ.ΚΟΥΤΣΟΘΑΝΑΣΗΣ

Διαχρονικές Χωροθετικές Διαδικασίες και Κοινωνικές Διαστάσεις του Φαινομένου της Πορνείας στην Θεσσαλονίκη-Ι.ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ, Ε.ΛΙΝΑΚΗ, Μ.ΣΙΦΝΑΙΟΥ, Α.ΣΠΥΡΙΔΟΠΟΥΛΟΥ

Παγκοσμιότητα και Μετανάστευση. Η Παραγωγή του Αστικού Χώρου στην Αθήνα της Κρίσης-Β.ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ

Συζήτηση

11:30-12:00

Διάλειμμα-καφές

Σάββατο, 26 Σεπτεμβρίου 2015

12:00-14:00 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα Α1

Αστική Αναγέννηση-Αναπλάσεις II

(Προεδρείο: Π.ΣΚΑΓΙΑΝΝΗΣ, Α.Π.ΡΟΔΗ)

Πολιτικές Αστικής Αναγέννησης υπό το Πρίσμα των Συμπράξεων. Το Παράδειγμα της Αγγλίας και της Γαλλίας-Ι.ΛΑΪΝΑΣ

Επανάχρηση των Βιομηχανικών Κτιρίων: Συγκριτική Ανάλυση Παραδειγμάτων Αναγέννησης Αστικών Περιοχών-Μ.Λ.ΜΗΤΡΙΤΣΑ

‘BRICOLAGE’ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ: Τακτικές μικρο-Παρεμβάσεων στην Αθήνα της Κρίσης-Α.Π.ΡΟΔΗ

Συζήτηση

Η Αστική Ανάπτυξη στην Ελληνική Πόλη υπό το Πρίσμα της Επανάχρησης Κτιρίων: Το Παράδειγμα του Συγκροτήματος Στουρνά, Βόλος-Α.ΚΑΤΣΑΛΗ, Μ.ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗ

Η Δυναμική της Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς στην Αποκατάσταση των Ιστορικών Κέντρων-Το Παράδειγμα της Οδού Βενιζέλου στη Θεσσαλονίκη-Γ.ΠΕΠΟΝΑ

Μελέτη Εφαρμογής Σχεδίου Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (Σ.Ο.Α.Π.) στο Κέντρο και στα Παλαιά Βόλου-Ε.ΚΑΨΑΛΗΣ, Π.ΣΚΑΓΙΑΝΝΗΣ

Συζήτηση

14:00-15:00

Γεύμα

Σάββατο, 26 Σεπτεμβρίου 2015

12:00-14:00 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα Α2

Ειδική Συνεδρία: Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός II

(Προεδρείο: Χ.ΚΟΚΚΩΣΗΣ, Η.ΜΠΕΡΙΑΤΟΣ)

Συμβολή στην Άσκηση Θαλάσσιου Χωρικού Σχεδιασμού στη Μεσόγειο: Μεθοδολογίες και Τεχνικά Εργαλεία και Πιλοτικές Δράσεις στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων-Α.ΜΟΥΡΜΟΥΡΗ

Πιλοτική Μελέτη Αποτίμησης των Συσσωρευτικών Επιδράσεων των Ανθρώπινων Δραστηριοτήτων στο Θαλάσσιο Οικοσύστημα της Δυτικής Ελλάδας-Β.ΚΡΑΣΑΝΑΚΗΣ, Α.ΚΟΚΚΑΛΗ, Γ.ΚΑΛΥΒΙΩΤΗ, Μ.ΜΑΝΙΟΠΟΥΛΟΥ, Γ.ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ, Β.ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ

Ενσωματώνοντας την Κοινωνικοοικονομική Διάσταση στην Κατάρτιση των Σχεδίων Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού (ΘΧΣ) και της Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Παράκτιων Ζωνών (ΟΔΠΖ). Εμπειρική Εφαρμογή στο Πιλοτικό ΘΧΣ της Περιφέρειας Αδριατικής και Ιονίου-Σ.ΝΙΑΒΗΣ, Θ.ΠΑΠΑΘΕΟΧΑΡΗ, Χ.ΚΟΚΚΩΣΗΣ

Συζήτηση

Ο Νότιος Ευβοϊκός Κόλπος ως Παράδειγμα Εφαρμογής του Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού-Μ.ΧΑΪΝΤΑΡΛΗΣ, Σ.ΖΑΠΑΝΤΗΣ

Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός και Θαλάσσιες Χρήσεις: Εφαρμογές και Πρακτικές στην Ελλάδα-Μ.ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Συζήτηση

14:00-15:00 Γεύμα

Σάββατο, 26 Σεπτεμβρίου 2015

12:00-14:00 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα B2

Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός-Προστασία Φυσικού Περιβάλλοντος

(Προεδρείο: Ο.ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ, Α.ΣΤΕΡΓΙΑΔΟΥ)

Τοπικός Πληθυσμός και Προστατευόμενες Περιοχές: Προβλήματα και Σχεδιασμός Περιβαλλοντικής Πολιτικής-Γ.ΤΣΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ, Σ.ΤΑΜΠΑΚΗΣ, Ο.ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ, Κ.ΔΙΓΚΑ

Χωροταξικές Μεταβολές από τη Διάνοξη Δασικού Οδικού Δικτύου, την Αλλαγή Χρήσεων Γης και την Αξιοποίηση μιας Περιοχής και πώς Συμβάλουν στην Κλιματική Αλλαγή-Α.ΣΤΕΡΓΙΑΔΟΥ, Ο.ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

Κοινωνικό Μάρκετινγκ και Ανακύκλωση Αποβλήτων Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού-Κ.ΠΑΠΑΔΟΚΟΝΟΜΟΥ, Α.ΚΟΥΤΚΟΛΟΣ

Συζήτηση

Ανάπτυξη (Πιλοτική Έρευνα) του Ημιορεινού Χώρου. Το Παράδειγμα του Ευρύτερου Χώρου της Αρχαίας Ολυμπίας-Ο.ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ, Β.Κ.ΔΡΟΣΟΣ, Δ.ΓΟΥΣΙΟΣ, Α.ΣΦΟΥΓΓΑΡΗΣ, Α.ΔΟΥΚΑ

Χαρτογράφηση της Χωρικής Μεταβλητότητας του Βέλτιστου Δασικού Οδικού Δικτύου με την Εφαρμογή της Μεθόδου της Πολύ-Κριτηριακής Εκτίμησης (Multi-Criteria Evaluation, MCE)-Σ.ΤΑΜΠΕΚΗΣ, Σ.ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, Φ.ΣΑΜΑΡΑ, Ο.ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

Διαχρονικές Αλλαγές Χρήσεων Γης σε Ορεινές Δασικές Περιοχές Το Παράδειγμα της Οροσειράς της Πίνδου-Α.ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, Β.Κ.ΔΡΟΣΟΣ, Γ.ΔΟΥΚΑΣ

Στάσεις και Απόψεις των Κατοίκων της Περιοχής του Νεστορίου Καστοριάς σε σχέση με την Ανάπτυξη της Περιοχής και του Φυσικού Περιβάλλοντος με αφορμή την Κατασκευή Τεχνητής Φραγμαλίμνης στην Περιοχή-Α.ΛΑΤΣΙΟΥ

Συζήτηση

14:00-15:00 Γεύμα

Σάββατο, 26 Σεπτεμβρίου 2015

12:00-14:00 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα Β12

Ειδική Συνεδρία Νέων Επιστημόνων: Πολεοδομικά ζητήματα ΙΙΙ

(Προεδρείο: Σ.ΠΟΛΥΖΟΣ, Δ.ΣΤΑΘΑΚΗΣ)

Εναλλακτικές-Συλλογικές Μορφές Ιδιοκτησίας και Χρήσης Επιβατηγών Οχημάτων στην Πόλη-Ι.ΠΑΛΑΝΤΑ

Η Συμβολή του Ατομικού Χώρου Δράσης στη Θεμελίωση ενός Νέου Σύνθετου Μέτρου Ατομικής Προσβασιμότητας-Φ.ΜΟΥΣΤΟΥ

Ο Ψυχρός Πόλεμος, η Ασφάλεια και το Αίτημα της Μεταφοράς του Αεροδρομίου του Ελληνικού 1944-1957-Β.ΛΙΟΛΙΟΥ

Συζήτηση

Οι Συνέπειες των Ηλεκτρικών Οχημάτων στις Οδηγικές Συνήθειες και τη Διαμόρφωση του Αστικού Ιστού της Μητροπολιτικής Περιοχής της Λισαβόνας-Μ.ΒΑΒΑΚΟΣ

Ελεύθερος Χρόνος και Λιμναίο Στοιχείο: Σχέδιο Branding της Περιοχής Λιμνών της Φλώρινας-Ε.ΡΩΜΑ- ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ

Η Βελτίωση της Εικόνας και της Φήμης μιας Μικρομεσαίας Πόλης: Η Περίπτωση του Δ. Λαμιέων-Α.ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Συζήτηση

Αίθουσα Γ5

Ειδική Συνεδρία: Χωρική Ανάπτυξη και Ανθρώπινο Δυναμικό Ι

(Προεδρείο: Ε.ΘΩΙΔΟΥ, Σ.ΣΚΟΡΔΙΛΗ)

«Νέες» Πρωτοβουλίες στον Αγρο-Τροφικό Τομέα: Αναβαθμισμένο Ανθρώπινο Δυναμικό και Χωρική Ανάπτυξη-Σ.ΣΚΟΡΔΙΛΗ

Ανθρώπινο Δυναμικό και Τουριστική Ανάπτυξη: η Περίπτωση του Ρεθύμνου και της Νάξου-Γ.ΜΕΛΙΣΣΟΥΡΓΟΣ, Κ.ΤΣΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Ρόλος του Ανθρώπινου Παράγοντα στην Ελλάδα της Κρίσης: Η Εμπειρία των Κοινωνικών Συνεταιρισμών-Θ.ΛΑΚΡΙΝΤΗΣ, Π.ΠΑΝΤΟΣ

Συζήτηση

Χωρικές Τυπολογίες και Χαρακτηριστικά του Ανθρώπινου Δυναμικού: οι Αγορές Εργασίας στην ΠΚΜ-Ε.ΑΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΥ, Γ.ΓΕΜΕΝΕΤΖΗ

Αξιοποιώντας τη Γνώση Προκειμένου να Μειωθεί ο Κίνδυνος Καταστροφής: Αποτελέσματα του Ευρωπαϊκού Ερευνητικού Προγράμματος KNOW-4-DRR-Μ.ΔΑΝΔΟΥΛΑΚΗ

Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης και Περιφερειακή Ανάπτυξη: Μια Νέα Προσέγγιση για τη Δημιουργία Ανταγωνιστικού Πλεονεκτήματος-Ρ.ΜΗΤΟΥΛΑ, Κ.ΜΑΝΑΣΑΚΗΣ, Γ. ΓΙΑΝΝΑΔΑΚΗ

Συζήτηση

14:00-15:00

Γεύμα

Σάββατο, 26 Σεπτεμβρίου 2015

15:00-17:00 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα Α1

Ειδική Συνεδρία: Σχεδιασμός του χώρου και θέματα γης από την οπτική της κρίσης
(Προεδρείο: Ν.ΚΑΡΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, Α.ΠΑΓΩΝΗΣ)

Ιδιωτικά και Δημόσια Αγαθά και Ρύθμιση του Χώρου στην Ελλάδα: Προς ένα Νέο Πλαίσιο Ερμηνείας με Αφετηρία τη Σημερινή Κρίση-Ν. ΚΑΡΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, Α.ΠΑΓΩΝΗΣ

Ιστορικές Διαδράσεις Πολιτικής Γης και Πολεοδομικού Σχεδιασμού: Συνέχειες και Ανατροπές στην Περίοδο της Κρίσης-Α.ΒΙΤΟΠΟΥΛΟΥ, Α. ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

Πολεοδομική "Μεταρρύθμιση" και Πολιτική Οικονομία της Εκτός Σχεδίου Ανάπτυξης: Αναζητώντας τις Ελληνικές Εκθέσεις Scott και Uthwatt-Δ.ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Συζήτηση

Η Ελληνική Αγορά Ακίνητων ως μια Ιδιοσυγκρασιακή Περίπτωση: Ανάλυση των Κοινωνικοοικονομικών Παραγόντων που Συντέλεσαν στην Άνοδο και την Πτώση της-Ν.ΧΑΤΖΗΤΣΟΛΗΣ, Π.ΒΛΑΜΗΣ

Συζήτηση

Αίθουσα Α2

Αστική και Περιφερειακή Ανάπτυξη ΙΙΙ
(Προεδρείο: Θ.ΜΕΤΑΞΑΣ, Π.ΣΚΑΓΙΑΝΝΗΣ)

Σύγχρονες Ευρυζωνικές Τεχνολογίες και η Επίδρασή τους στο Χωρικό Σχεδιασμό-Γ.ΚΑΦΑΡΙΔΗΣ, Π.ΡΟΔΑΚΙΝΙΑΣ, Π.ΣΚΑΓΙΑΝΝΗΣ

Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και ο Ρόλος των Επιχειρήσεων στην Παγκόσμια Διακυβέρνηση. Οι Νέες Τάσεις-Μ.ΤΣΑΒΔΑΡΙΔΟΥ, Α.ΔΕΦΝΕΡ, Θ.ΜΕΤΑΞΑΣ

Συζήτηση

Μελέτη της Αστικής Συρρίκνωσης μέσω της Δημογραφίας των Μικρών Επιχειρήσεων: Το Παράδειγμα της Λάρισας-Σ.ΜΑΝΙΚΑ, Μ.ΑΓΟΡΑΣΤΑΚΗΣ

Οικονομίες Συγκέντρωσης και Άριστο Αστικό Μέγεθος: Η Περίπτωση των Μητροπολιτικών Περιοχών των Η.Π.Α.-Π.ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ, Κ.ΜΙΓΔΑΝΗ

Συζήτηση

17:00-17:30

Διάλειμμα-καφές

Σάββατο, 26 Σεπτεμβρίου 2015

15:00-17:00 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα B2

Μεταφορές-Βιώσιμη κινητικότητα I

(Προεδρείο: Ν.ΗΛΙΟΥ, Κ.ΛΑΛΕΝΗΣ)

Προσέγγιση της Έννοιας του Φιλικού προς τον Πεζό Αστικού Οδικού Περιβάλλοντος-Α.ΓΑΛΑΝΗΣ, Γ.ΜΠΟΤΖΩΡΗΣ, Ν.ΗΛΙΟΥ

Οι Πεζοί στις Ελληνικές Πόλεις και η Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής και του Αστικού Περιβάλλοντος μέσω της Αναβάθμισης των Χωρών Κίνησης Πεζών-Ν.ΣΤΑΠΠΑΣ, Κ.ΤΣΟΥΡΛΑΚΗΣ

Συζήτηση

Βιώσιμη Κινητικότητα: Στοιχείμα για ένα Καλύτερο Αύριο στις Πόλεις. Η Μελέτη Περίπτωσης της Χαλκίδας-Ε.ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ, Χ.ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ, Μ.ΣΙΤΗ, Α.ΒΑΣΣΗ, Γ.ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ

Διερεύνηση Οδικής Ασφάλειας των Ποδηλατών και Αξιολόγηση του Δικτύου Ποδηλατοδρόμων στην Πόλη της Κομοτηνής-Δ.ΚΟΛΙΔΑΚΗΣ, Γ.ΜΠΟΤΖΩΡΗΣ, Α.ΓΑΛΑΝΗΣ, Ν.ΗΛΙΟΥ

Συζήτηση

17:00-17:30 **Διάλειμμα-καφές**

Σάββατο, 26 Σεπτεμβρίου 2015

15:00-17:00 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα B12

Ειδική Συνεδρία Νέων Επιστημόνων: Τουρισμός

(Προεδρείο: Ν.ΒΟΓΙΑΖΙΔΗΣ, Β.ΤΣΕΛΙΟΣ)

Αποδομώντας την Τουριστική Αφίσα: Σημειωτική Ανάλυση στο Βασικό Μέσο Προώθησης του Ελληνικού Τουρισμού-Ι.ΚΟΥΤΣΟΒΑΣΙΔΗ

Κινηματογραφικός τουρισμός και οικονομική ανάπτυξη-Σ.ΓΟΥΡΓΟΥΛΙΑΝΗ

Ανάγκη για Επαναπροσδιορισμό του Τουρισμού ως "Δύναμη για το Καλό". Η Απάντηση της Ελλάδας στην Πρόκληση μέσα από τα Νέα Εργαλεία και Κατευθύνσεις του Σχεδιασμού-Α.ΤΟΥΦΕΓΓΟΠΟΥΛΟΥ, Ι.ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Συζήτηση

Αίγινα: Τοπίο & Παραθερισμός-Π.ΠΑΠΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Δημόσιος Χώρος ως Τουριστικός Προορισμός: Συγκριτική Ανάλυση των Πλατειών της Μαδρίτης και της Αθήνας-Μ.ΔΑΤΣΕΡΗ

Slum Tourism: Η Περίπτωση των Favelas στο Ρίο Ντε Τζανέιρο-Χ.ΦΡΑΤΖΕΣΚΟΥ, Β.ΜΥΛΩΝΑ

Ειδικές Μορφές Τουρισμού: Disaster Tourism-Ε.ΚΟΜΝΗΝΟΥ, Δ.ΚΟΥΤΣΗ, Β.ΛΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

Συζήτηση

17:00-17:30 Διάλειμμα-καφές

Σάββατο, 26 Σεπτεμβρίου 2015

15:00-17:00 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα Γ5

Συμμετοχικός Σχεδιασμός

(Προεδρείο: Κ.ΣΕΡΡΑΟΣ)

Η Συμμετοχή του Κοινού στη Λήψη Αποφάσεων στο Νέο Θεσμικό Πλαίσιο Χωρικού Σχεδιασμού και Περιβάλλοντος-Κ.ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ, Α.ΣΤΡΑΤΗΓΕΑ

Πολεοδομικός Σχεδιασμός στην Ελλάδα σε Αλλαγή Πλεύσης. Προς μια Πολύπλευρη Bottom Up Πορεία;-Κ.ΣΕΡΡΑΟΣ

Συζήτηση

Η Συμμετοχική Προσέγγιση στο Χωροταξικό Σχεδιασμό και η Συμβολή των Τεχνολογιών Πληροφόρησης και Επικοινωνίας: Εξελίξεις από την Ελληνική Πραγματικότητα-Γ.ΣΩΜΑΡΑΚΗΣ, Α.ΣΤΡΑΤΗΓΕΑ

Κοινωνικά Κινήματα Πόλης και οι Χωρικές Διαστάσεις τους: Η Περίπτωση των Αυτοδιαχειριζόμενων Κοινωνικών Κέντρων στη Θεσσαλονίκη-Σ.ΝΤΑΛΙΟΥ, Π.ΧΑΤΖΗΠΡΟΚΟΠΙΟΥ, Γ.ΓΡΙΤΖΑΣ

Συζήτηση

17:00-17:30

Διάλειμμα-καφές

Σάββατο, 26 Σεπτεμβρίου 2015

17:30-19:30 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα Α1

Χωρικές Επιπτώσεις της Κρίσης

(Προεδρείο: Γ.ΠΕΤΡΑΚΟΣ, Σ.ΠΑΥΛΕΑΣ)

Κρίση, Γεωγραφικοί Μετασχηματισμοί και Κατανάλωση Ενέργειας. Ξανασυζητώντας την Αθηναϊκή Πολυκατοικία-Φ.ΒΑΤΑΒΑΛΗ, Ε. ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Το Εμπορικό Τρίγωνο της Αθήνας Μεταβολές σε Περίοδο Κρίσης-Ε. ΜΕΛΙΜΠΙΑΝΑΚΗ, Ε. ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ, Ε.ΚΡΑΛΗ, Γ.ΝΕΟΦΥΤΟΥ

Συζήτηση

Παγκόσμια και Τοπική Υφαρπαγή της Γης την Εποχή της Κρίσης-Β. ΜΑΚΡΥΤΙΑΝΝΗ, Χ.ΤΣΑΒΔΑΡΟΓΛΟΥ

Το Status Quo του Ευρωπαϊκού Αστικού Συστήματος-Σ. ΠΑΥΛΕΑΣ, Γ.ΠΕΤΡΑΚΟΣ

Συζήτηση

Αίθουσα Α2

Δημόσιοι Χώροι-Χώροι Πρασίνου

(Προεδρείο: Α.ΓΟΣΠΟΔΙΝΗ, Σ.ΑΥΓΕΡΙΝΟΥ- ΚΟΛΩΝΙΑ)

Το Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. και άλλες Ιστορίες: Από την Ιδιωτικοποίηση του Χώρου στην Ιδιωτικοποίηση του Σχεδιασμού-Μ.ΜΑΡΚΟΥ

Όψεις Οικειοποίησης των Ελεύθερων Χώρων και Χώρων Πρασίνου στο Λεκανοπέδιο-Δ.ΛΙΑΜΕΤΗ, Ε.ΝΤΑΦΑ, Ε.ΣΠΑΝΟΓΙΑΝΝΗ, Ι.ΧΑΛΑΡΗΣ, Σ.ΧΑΛΔΕΖΟΥ

Πολιτικές για το Αστικό Πράσινο στις Μητροπολιτικές Περιοχές Αθήνας και Θεσσαλονίκης: Μια Συγκριτική Αξιολόγηση-Μ.ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ, Γ.ΓΕΜΕΝΕΤΖΗ

Συζήτηση

Διερεύνηση του Αστικού Μικροκλίματος στο Κέντρο μιας Μεσαίου Μεγέθους Ελληνικής Πόλης-Μ.ΜΑΚΡΟΠΟΥΛΟΥ, Α.ΓΟΣΠΟΔΙΝΗ

Ο Ζωολογικός Κήπος των Τρικάλων ως Χώρος Αναψυχής και Γνωριμίας με την Άγρια Πανίδα: Οι Απόψεις των Επισκεπτών-Π.ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑ, Σ.ΤΑΜΠΙΑΚΗΣ, Γ.ΤΣΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ, Χ.ΚΟΥΤΣΑΓΙΑ

Εθνικός Κήπος: Προστασία της Ταυτότητας των Ιστορικών Τόπων-Μ.ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ, Σ.ΑΥΓΕΡΙΝΟΥ- ΚΟΛΩΝΙΑ

Συζήτηση

19:30-19:45

Διάλειμμα

Σάββατο, 26 Σεπτεμβρίου 2015

17:30-19:30 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα Β2

Μεταφορές-Βιώσιμη κινητικότητα II

(Προεδρείο: Ε.ΝΑΘΑΝΑΗΛ, Α.ΣΑΠΟΥΝΑΚΗΣ)

Τα Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) και οι Αδυναμίες Ενσωμάτωσης στην Ελληνική Πραγματικότητα-Α.ΤΡΑΜΠΑ

Ελλείψεις Μέτρων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας στα Υφιστάμενα Επίπεδα Χωρικού Σχεδιασμού του Δήμου Βόλου-Σ.ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ, Μ.ΓΚΟΓΚΑΣ, Ε.ΝΑΘΑΝΑΗΛ

Συζήτηση

Διερεύνηση Δυνατοτήτων Διεύρυνσης της Ήπιας Μετακίνησης στην Πόλη του Βόλου-Ε.ΧΛΕΜΠΟΥ, Α.ΣΑΠΟΥΝΑΚΗΣ

Η Κινητικότητα των Ατόμων με Αναπηρίες στην Πόλη. Η Περίπτωση του Βόλου-Β.ΓΕΩΡΓΑΛΑ

Συζήτηση

Αίθουσα Γ5

Ειδική Συνεδρία: Χωρική Ανάπτυξη και Ανθρώπινο Δυναμικό II

(Προεδρείο: Γ.ΨΥΧΑΡΗΣ, Θ.ΚΑΛΟΓΕΡΕΣΗΣ)

Χωρικές Διακυμάνσεις των Μεταβολών της Απασχόλησης την Περίοδο της Κρίσης: Η Μέθοδος της Χωρικής Προσαρμοσμένης, βάσει του Εμπορίου, Ανάλυσης Απόκλισης-Συμμετοχής-Π.ΑΡΤΕΛΑΡΗΣ, Δ.ΚΑΛΛΙΩΡΑΣ

Ανθρώπινος Παράγοντας και Χωρική Ανθεκτικότητα: Εμπειρίες από την Κλιματική Αλλαγή και την Οικονομική Κρίση-Ε.ΘΩΙΔΟΥ

Η Συμβολή ενός Σύνθετου Δείκτη Ανθρώπινου Κεφαλαίου στην Ανάλυση Περιφερειακών Ανισοτήτων στον Ελληνικό Χώρο-Π.ΠΑΝΤΑΖΗΣ, Ι.ΨΥΧΑΡΗΣ

Συζήτηση

«Διπλή Διαρροή» Εγκεφάλων: Διερευνώντας τη Συνιστώσα των Εσωτερικών Μετακινήσεων στην Ελλάδα-Λ.ΛΑΜΠΡΙΑΝΙΔΗΣ, Θ.ΚΑΛΟΓΕΡΕΣΗΣ, Α.ΠΑΝΩΡΗ

Η Επίδραση της Εκπαίδευσης και της Έρευνας στο Σύστημα Καινοτομίας της Αιγύπτου. Πολιτικές και Προοπτικές Βελτίωσης-Ε.ΚΥΡΙΑΖΟΠΟΥΛΟΥ, Π.ΣΚΑΓΙΑΝΝΗΣ

Συζήτηση

19:30-19:45

Διάλειμμα

Σάββατο, 26 Σεπτεμβρίου 2015

19:45-20:30 Κεντρική Ομιλία

Από το Χωρικό Σχεδιασμό του Τυπικού στο Χωρικό Σχεδιασμό του
Αμφιθέατρο Ουσιώδους: Υπάρχει Χώρος για τις Ζώνες Πολεοδομικής Καινοτομίας
στην Ελλάδα;-Ν.ΚΑΡΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

20:30-21:00 Βραβεύσεις

22:00 Δείπνο

Κυριακή, 27 Σεπτεμβρίου 2015

09:30-11:30 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα Α1

Διαχείριση ακινήτων

(Προεδρείο: Ν.ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΣ, Δ.ΛΑΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ)

Η Μέθοδος της Ηδονιστικής Τιμολόγησης ως Εργαλείο «Διεκδίκησης» της Βιώσιμης Πόλης: Εφαρμογή στο Δήμο Καλαμαριάς-Δ.ΛΑΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Συγκρούσεις Χωρικού Σχεδιασμού και Ιδιοκτησίας στην Ελλάδα και στις Η.Π.Α.-
Κ.ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ, Κ.ΤΣΑΝΤΖΑΛΟΣ

Συζήτηση

Οικονομική Αποτίμηση Των Δικαιωμάτων Ιδιοκτησίας σε Πλαίσιο Βιώσιμων Συμβάσεων Ανάπτυξης Δημόσιων Ακινήτων. Πρώτη Θεωρητική Προσέγγιση-
Σ.ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ, Ν.ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

Αποτίμηση της Ανάπτυξης Συγκροτήματος Κατοικιών στο Μεταξουργείο, Αθήνα-
Μ.ΚΟΚΟΤΗ, Ν.ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

Συζήτηση

Αίθουσα Α2

Αοτική και Περιφερειακή Ανάπτυξη IV

(Προεδρείο: Δ.ΚΑΛΛΙΩΡΑΣ, Ι.ΔΟΥΝΙΑ)

Κάθετη Εξειδίκευση στο Διεθνές Εμπόριο και Ελληνικό Παραγωγικό Σύστημα. Ποσοτική Προσέγγιση με τη Χρήση του Πίνακα Εισροών-Εκροών-Δ.ΦΟΥΤΑΚΗΣ

Οι Οικονομικές Δομές των Ελληνικών Νομών και τα Ιδιοσυγκρασιακά Χαρακτηριστικά των Επιχειρηματικών Κύκλων τους-Ε.ΔΟΞΑΚΗ, Δ.ΚΑΛΛΙΩΡΑΣ, Ι.ΠΑΝΤΕΛΑΔΗΣ, Μ.ΤΣΙΑΠΑ

Συζήτηση

Εθνικό Σύστημα Χωρικού Σχεδιασμού από τη σκοπιά της Επιχειρηματικότητας-
Δ.ΤΣΑΛΚΑΔΡΑ, Ι. ΔΟΥΝΙΑ

Στρατηγικές Παγκοσμιοποίησης Μεγάλων Ελληνικών Επιχειρήσεων: Διαχρονικά Ευρήματα-Ε.ΚΑΡΝΑΒΟΥ,Ε.ΛΟΥΚΑ

Συζήτηση

11:30-12:00

Διάλειμμα-καφές

Κυριακή, 27 Σεπτεμβρίου 2015

09:30-11:30 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα Β2

Πολιτισμός II

(Προεδρείο: Ν.ΒΟΓΙΑΖΙΔΗΣ, Α.ΔΕΦΝΕΡ)

Η “Έμβια Πόλη” στον Μεταπολεμικό Κινηματογράφο: Οι Περιπτώσεις της Αθήνας και της Ρώμης-Ν.ΜΑΝΤΑΣ, Α.ΔΕΦΝΕΡ, Α.ΣΑΠΟΥΝΑΚΗΣ

Εκπαιδεύοντας 20.000.000 Πολεοδόμους: Τα Βιντεοπαιχνίδια ως Πολυτροπικό Εκπαιδευτικό Εργαλείο Αστικού και Πολεοδομικού Σχεδιασμού-Σ.ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Γ.ΛΟΥΚΑΚΗΣ, Α.ΜΑΛΑΚΑΣΙΩΤΗ

Συζήτηση

Διερεύνηση της Χωρικής-Τοπιακής Διάστασης του Κινηματογραφικού Τοπίου: Μια Διαλεκτική Σχέση μεταξύ Αστικού και Φυσικού Τοπίου-Α.ΚΟΣΚΙΝΑ, Ν.ΧΑΣΑΝΑΓΑΣ

Από τη «Διατήρηση» του Παρελθόντος στη «Δημιουργία» ενός Διαρκούς Παρόντος: προς ένα Καινοτόμο Μοντέλο Διαχείρισης Πολιτισμικής Κληρονομιάς και Βιώσιμης Ανάπτυξης-Ι.ΠΟΥΛΙΟΣ

Συζήτηση

Αίθουσα Γ5

Ειδική Συνεδρία: Χωρική και περιφερειακή ανάλυση

(Προεδρείο: Σ.ΠΟΛΥΖΟΣ)

Εκτίμηση της Αποδοτικότητας των Τεχνικών Υπηρεσιών Περιφέρειας Δ. Μακεδονίας με Χρήση της DEA-Σ.ΠΟΛΥΖΟΣ, Η.ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ, Σ.ΝΙΑΒΗΣ

Προσδιοριστικοί Παράγοντες και Αναπτυξιακή Εξέλιξη των Μικρών Πόλεων στην Ελλάδα-Α.ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ, Σ.ΠΟΛΥΖΟΣ, Δ.ΤΣΙΩΤΑΣ

Χωρική Ανάλυση και Μελέτη της Δυναμικής των Περιφερειακών Αεροδρομίων στην Ελλάδα-Σ.ΠΟΛΥΖΟΣ, Δ.ΤΣΙΩΤΑΣ, Α.ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Συζήτηση

Προσδιορισμός Λειτουργικών Αστικών Περιοχών στην Ελλάδα βάσει των Ημερήσιων Μετακινήσεων με Σκοπό την Εργασία-Μ.ΣΤΕΦΑΝΟΥΛΗ, Σ.ΠΟΛΥΖΟΣ

Τεχνική και Οικονομική Αξιολόγηση της Χωρικής Διασποράς των Φωτοβολταϊκών Συστημάτων στη Θεσσαλία-Σ.ΠΟΛΥΖΟΣ, Κ.ΠΑΠΑΛΙΤΣΑΣ

Μια Πολυκριτήρια Προσέγγιση για Χωροθέτηση ΧΥΤΑ: Η Περίπτωση του ΧΥΤΑ Ν. Τρικάλων-Μ.ΓΙΑΝΝΟΥΛΑ

Συζήτηση

11:30-12:00

Διάλειμμα-καφές

Κυριακή, 27 Σεπτεμβρίου 2015

12:00-14:00 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα Α1

Θεσμικό Πλαίσιο Χωρικού Σχεδιασμού II

(Προεδρείο: Χ.ΚΟΥΣΙΔΩΝΗΣ, Ε.ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Οι Πρόσφατες Νομοθετικές Παρεμβάσεις Πολεοδομικού και Χωροταξικού Σχεδιασμού στον Τομέα των Τουριστικών Υποδομών σε Συσχέτιση με την Ήδη Υπάρχουσα Χωροταξική και Πολεοδομική Νομοθεσία -Α.ΖΟΥΚΑ

Η Χωροταξική και Πολεοδομική Μεταρρύθμιση του Νόμου 4269/2014-Ε.ΑΝΤΩΝΙΟΥ, Ν.ΚΑΠΟΥΛΑ, Φ.ΣΑΜΑΡΑ

Διοικητικές και Χωρικές Μεταρρυθμίσεις στην Α' Βάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση. Από τον «Καποδίστρια» στον «Καλλικράτη» -Σ.ΒΕΖΥΡΙΑΝΝΙΔΟΥ

Συζήτηση

Ρυθμιστικός Χωρικός Σχεδιασμός σε Τοπικό Επίπεδο στην Ελλάδα-Αξιολόγηση της Πολιτικής και της Υλοποίησής του, μέσα από το Εργαλείο των ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ του Ν.2508/97 -Σ.ΒΕΖΥΡΙΑΝΝΙΔΟΥ

Τα Πρωτοσέλιδα και η Παραγωγή των Αυθαιρέτων-Χ.ΚΟΥΣΙΔΩΝΗΣ

Συζήτηση

Αίθουσα Α2

Βιοκλιματικός Σχεδιασμός-Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

(Προεδρείο: Α.ΓΟΣΠΟΔΙΝΗ, Μ.ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ)

Βιοκλιματική Αναβάθμιση Αστικών Υπαίθριων Χώρων σε μια Μεσαίου Μεγέθους Ελληνική Πόλη-Μ.ΜΑΚΡΟΠΟΥΛΟΥ, Α.ΓΟΣΠΟΔΙΝΗ

Ενεργειακή αναβάθμιση δημόσιου νυχτερινού φωτισμού ιστορικών κέντρων μεσογειακών πόλεων. Ποσοτικές και ποιοτικές παράμετροι σχεδιασμού-Π.ΤΣΙΝΑΡΗΣ, Θ.ΤΣΟΥΤΣΟΣ, Μ.ΜΑΝΔΑΛΑΚΗ

Ενεργειακός Σχεδιασμός Πόλεων: Η Περίπτωση των Ενεργειακών Χωριών-Μ.ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ, Β.ΤΣΙΛΙΝΗ

Συζήτηση

Επενδύσεις Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας σε Ιστορικούς Χώρους: Ηθικό Δίλημμα; - Διδάγματα από την Ελληνική Εμπειρία-Ι.ΠΟΥΛΙΟΣ

Αρχιτεκτονική για τη Σύγχρονη Πραγματικότητα, Μειώνοντας το Ενεργειακό Αποτύπωμα-Β.ΓΕΩΡΓΑΛΑ

Συζήτηση

Λήξη του Συνεδρίου

Κυριακή, 27 Σεπτεμβρίου 2015

12:00-14:00 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα B2

Αστικό Τοπίο-Αρχιτεκτονική Τοπίου

(Προεδρείο: Α.ΣΑΠΟΥΝΑΚΗΣ, Α.ΔΕΦΝΕΡ)

Τοπίο, Άνθρωπος, Ταυτότητα-Έννοιες Αλληλοπροσδιοριζόμενες: Τα Παραδείγματα του Ντουμπάι και της Νέας Ζηλανδίας-Σ.ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΥ, Α.ΔΕΦΝΕΡ

Επιχειρώντας μια Χωροταξική Τυπολογία του Συλλογικού Φαντασιακού: Φυσικό και Δομημένο Περιβάλλον στα Κλασικά Παραμύθια-Τ.ΤΣΙΛΙΜΕΝΗ, Ν.ΧΑΣΑΝΑΓΑΣ, Α. ΠΑΤΕΡΑ

Συζήτηση

Εικαστική Αναπαράσταση Πόλης (Polis Painting): Ένας Μηχανισμός που Συνδυάζει Αφηγήσεις Πόλης, Αστική Ανάλυση, Αρχιτεκτονική και Ζωγραφική Έκφραση. Εφαρμογή στις Αόρατες Πόλεις του I. Calvino-Ε.ΤΣΑΚΙΡΗ

Τεχνικά Έργα και Αρχιτεκτονική Τοπίου-Μ.ΑΝΑΝΙΑΔΟΥ-ΤΖΗΜΟΠΟΥΛΟΥ, Α.ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Μ.ΝΑΝΑ

Συζήτηση

Αίθουσα B12

Γεωπληροφορική

(Προεδρείο: Γ.ΠΟΖΟΥΚΙΔΟΥ)

Ανάπτυξη Γεωπληροφοριακού Συστήματος για τη Μελέτη της Χωροχρονικής Μετάβασης και Εξέλιξης των Παλαιών Οθωμανικών Συνοικιών στις Σημερινές Ενορίες της Θεσσαλονίκης-Σ.ΔΗΜΟΥΛΑ, Ι.Δ.ΔΟΥΚΑΣ

Ανάκτηση Δεδομένων Χρήσεων Γης από τα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια για Χρήση τους σε Αστικά Μοντέλα. Πιλοτική Εφαρμογή στη Δ. Κ. Πυλαίας-Γ.ΠΟΖΟΥΚΙΔΟΥ, Ε.ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ

Συζήτηση

Τηλεπισκόπηση και Ανάλυση του Αστικού και Περιαστικού Χώρου: Παραδείγματα και Εφαρμογές-Β.ΜΑΣΤΟΡΙΔΟΥ, Α.ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, Κ.ΣΤΑΜΟΥΛΙΔΗΣ

Γεωλογικοί Δείκτες στον Εντοπισμό Ορυκτών Πόρων-Θ.ΤΣΙΑΜΗΣ, Κ.ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ, Κ.ΠΕΡΑΚΗΣ

Συζήτηση

Λήξη του Συνεδρίου

Κυριακή, 27 Σεπτεμβρίου 2015

12:00-14:00 Παράλληλες συνεδρίες

Αίθουσα Γ5

Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα

(Προεδρείο: Η.ΧΟΥΣΤΗΣ)

Αξιολόγηση Στρατηγικών και Τυπολογίες Καινοτομίας Ελληνικών και Ευρωπαϊκών Περιφερειών-Η.ΧΟΥΣΤΗΣ, Γ.ΠΕΤΡΑΚΟΣ, Α.ΠΑΠΑΔΟΥΛΗΣ, Θ.ΜΠΑΡΤΖΑΝΑΣ, Σ.ΔΙΒΑΝΕ, Τ.ΛΕΒΕΝΤΗ,Χ.ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ

Αστικό Σύστημα Καινοτομίας: Ένας Νέος Ρόλος για την Πόλη;-Μ.ΜΑΡΚΑΤΟΥ, Ε.ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Συζήτηση

Μηχανισμοί Υποστήριξης Ανοικτής Καινοτομίας και Συνεργατικών Επιχειρηματικών Μοντέλων: Η Περίπτωση του 'Wines of Athens'-Α.ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ

Επιπτώσεις της Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Κρίσης στην Ελληνική Δραστηριότητα Κατοχύρωσης Ευρεσιτεχνιών-Μ.ΜΑΡΚΑΤΟΥ, Α.ΒΕΤΣΙΚΑΣ

Συζήτηση

Λήξη του Συνεδρίου

Βιώσιμη Κινητικότητα: Στοιχείο για ένα καλύτερο αύριο στις πόλεις. Η Μελέτη Περίπτωσης της Χαλκίδας

ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ ΕΥΘΥΜΙΟΣ

*Τμήμα Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο*

ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ

*Τμήμα Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο*

ΣΙΤΗ ΜΑΡΙΑ

*Τμήμα Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο*

ΒΑΣΣΗ ΑΥΓΗ

*Τμήμα Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο*

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ

*Τμήμα Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο*

Περίληψη

Στην αντιπαράθεση επιστημονικών απόψεων αναφορικά με το θέμα της μορφής της βιώσιμης πόλης, το ζήτημα της μείωσης των μετακινήσεων με ΙΧ αυτοκίνητα αποτελεί ένα βασικό επιχείρημα υπέρ της κάθε προτεινόμενης αστικής μορφής. Οι αναζητήσεις δεν εστιάζονται απλώς στην ανοικτή ή συμπαγή πόλη, αλλά στη βιώσιμη και οικονομική πόλη, η οποία είναι άρρηκτα συνυφασμένη με τη βιώσιμη κινητικότητα, που αναφέρεται στην εφαρμογή των αρχών της βιωσιμότητας στον τομέα των μεταφορών και κυρίως των οδικών. Τα ισχυρά διλήμματα πολιτικής που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι σύγχρονες πόλεις εστιάζονται τόσο στον τρόπο με τον οποίο θα διαχειριστούν τις ελλειμματικές οδικές υποδομές τους όσο και τον προσανατολισμό στον οποίο θα δώσουν έμφαση, δηλαδή τη δημόσια συγκοινωνία, με αποτέλεσμα τον περιορισμό των μεμονωμένων ιδιωτικών μετακινήσεων προς όφελος του δημόσιου συμφέροντος, ή μήπως την αντίθετη κατεύθυνση, με αποτέλεσμα οι δρόμοι να εγκαθιδρυθούν ως ένα ιδιωτικό και εμπορεύσιμο προϊόν του οποίου η χρήση θα διέπεται από τους κανόνες της αγοράς; Η όποια απάντηση θα έχει σημαντικό αντίκτυπο στο είδος πολιτισμού που επιδιώκει η ανθρωπότητα για τον 21^ο αιώνα και για το λόγο αυτό καθίσταται αναγκαία η ευαισθητοποίηση του κοινού προς την προώθηση μέσων μαζικής μεταφοράς που παρέχουν ικανοποιητικό επίπεδο εξυπηρέτησης και με μικρό οικονομικό, ενεργειακό και περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

Με γνώμονα τα παραπάνω και λαμβάνοντας υπόψη πως μεγάλος αριθμός ελληνικών πόλεων βρίσκεται αντιμέτωπος με εξελίξεις κοινωνικο-οικονομικής φύσεως που επηρεάζουν την πολεοδομική μορφή και τις μετακινήσεις, η παρούσα εισήγηση στοχεύει στην παροχή ενός οδηγού καλών πρακτικών για την άμβλυνση των δημιουργούμενων κυκλοφοριακών και πολεοδομικών προβλημάτων. Για την επίτευξη του παραπάνω στόχου, χρησιμοποιείται η πόλη της Χαλκίδας ως μελέτη περίπτωσης. Τα μεθοδολογικά εργαλεία που αξιοποιούνται επιχειρούν την πολεοδομική και κυκλοφοριακή ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης εντός του αστικού ιστού, τη χωρική ανάλυση οικιστικών επεκτάσεων, την καταγραφή της

κυκλοφοριακής δυναμικής της περιοχής, τη διερεύνηση των επιπτώσεων από διαμπερείς ροές στο εσωτερικό δίκτυο και τον εντοπισμό δυναμικών για την προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας. Αποτέλεσμα της συγκεκριμένης ερευνητικής προσπάθειας είναι η διατύπωση μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής βιώσιμης κινητικότητας για τη Χαλκίδα, η οποία θα περιλαμβάνει μια σειρά πολεοδομικών και κυκλοφοριακών προτάσεων που θεωρείται πως θα συμβάλουν στην ανάπτυξη μιας καλύτερης αστικής μορφής, όπου οι μετακινήσεις θα είναι ποιοτικές και προστατευμένες και η ποιότητα ζωής των κατοίκων σημαντικά βελτιωμένη.

Λέξεις κλειδιά:

κινητικότητα, ποδήλατο, πεζή μετακίνηση, πολεοδομικές παρεμβάσεις, Χαλκίδα.

1. Εισαγωγή: Αναζητώντας τη Βιώσιμη Πόλη

Η ιστορία των σύγχρονων πόλεων κατέδειξε πως αναφορικά με την ανάπτυξη των πόλεων δύο είναι οι βασικές προσεγγίσεις που αναδύονται. Η πρώτη παρατηρείται σε εκτεταμένο βαθμό στις αμερικανικές πόλεις και υποστηρίζει, συστηματικά, την πολιτική των επεκτάσεων και τη συνδεσιμότητά τους με το κέντρο της πόλης μέσω ικανού συστήματος αυτοκινητοδρόμων (Ρόδη, 2012). Η δεύτερη, αντιδιαμετρική της πρώτης, στοχεύει στον περιορισμό της αστικής διάχυσης και φαίνεται πως αποτελεί πολιτική που ακολουθείται κατά κύριο λόγο στην ευρωπαϊκή ενδοχώρα. Και τα δύο μοντέλα αποτελούν μετεξέλιξη παλαιότερων πολιτικών, που εκφράστηκαν με διαφορετικά κινήματα, όπως η προ-μοντέρνα πόλη, οι ουτοπικές προτάσεις πολεοδομικής και το μοντέρνο κίνημα. Τόσο τα συγκεκριμένα μοντέλα όσο και τα προγενέστερα αυτών θέτουν ως στόχο την αναζήτηση της κατάλληλης αστικής μορφής, επιβεβαιώνοντας την άποψη των Μπαρμπόπουλου κ.ά. (2005) πως η αναζήτηση της «ιδανικής» αστικής μορφής έχει την ίδια ηλικία με την επιστήμη της πολεοδομίας.

Η επικράτηση των δύο παραπάνω αντιθετικών θεωριών δημιούργησε ένα δίλλημα που φαινομενικά εστιάζεται στις σχεδιαστικές διαστάσεις της πόλης. Το ζήτημα, όμως, είναι βαθύτερο, μιας που τα παραπάνω μοντέλα στηρίζονται σε διαφορετικές φιλοσοφικές αντιλήψεις σχετικά με την ανάπτυξη των πόλεων. Η μεν προσέγγιση της ανοιχτής πόλης, όπως είναι γνωστή η «διάχυτη» πόλη, στηρίζεται στην άποψη της μη-παρεμβατικότητας, υιοθετώντας ένα σύστημα “laissezfaire” και υποστηρίζοντας το σύστημα της ελεύθερης αγοράς (Ρόδη, 2012). Το προϊόν αυτής της ιδεολογικής κατεύθυνσης είναι η «αδιάφορη» και «ομοιόμορφη» πόλη, με γεωγραφικά όρια απροσδιόριστα που εκτείνονται στο πεδίο της τοπικής ανθρώπινης δραστηριότητας (Αίσωπος, 2006), χαμηλή αστικότητα και ανύπαρκτη κοινωνικότητα. Η δε προσέγγιση της «συμπαγούς» πόλης στηρίζεται στην αντίληψη της παρεμβατικότητας και υιοθετεί ένα πρότυπο πλήρους αξιοποίησης του αστικοποιημένου εδάφους, προωθώντας τη συνεκτικότητα στον οικιστικό ιστό (Lock, 1995 σε Πορτοκαλίδης & Ζυγούρη, 2011). Αποτέλεσμα της εφαρμογής μιας τέτοιας αντίληψης στον πολεοδομικό σχεδιασμό είναι ένα μοντέλο πόλης που έχει επιτύχει τον έλεγχο της αστικής διάχυσης (Ρόδη, 2012), με συμπαγή και ευέλικτη κατανομή μικτών χρήσεων και με επίκεντρο κοινωνικής ζωής τον δημόσιο χώρο, παρά τη μικρότερη επιφάνειά του (Κλαμπατσέα, 2012).

Και οι δύο προσεγγίσεις έχουν ως χαρακτηριστικό και απώτερο στόχο τη «βιώσιμη πόλη». Ωστόσο, σε κάθε περίπτωση αυτή γίνεται αντιληπτή με διαφορετικό τρόπο. Έτσι, στην περίπτωση της διάχυτης πόλης το δημιουργούμενο «κάδρο πρασίνου» επιτρέπει την ικανοποιητική κατανομή του πρασίνου και καλές συνθήκες φωτισμού, ηλιασμού και αερισμού, με αποτέλεσμα την ανάπτυξη ενός «φυσικού» μικροκλίματος. Τα παραπάνω συνηγορούν στην ιδέα μιας «υγιούς πόλης», που, κατά κύριο λόγο, δεν σχεδιάστηκε αλλά αναπτύχθηκε κατά μήκος κυκλοφοριακών δικτύων (Αίσωπος, 2006). Τα παραπάνω χαρακτηριστικά ήταν εμφανή σε αρκετά μοντέλα που ανήκουν στη σφαίρα της ουτοπικής πολεοδομίας, όπως σε αυτό της Κηπούπολης (GardenCity) του Howard και αυτό της «Πόλης της Υγείας» του Sir Benjamin Ward Richardson (1875) (Χατζηκοκόλη, 2009). Το ίδιο μοντέλο παρέχει κι άλλο ένα επιχείρημα πως προσεγγίζει τη βιώσιμη πόλη: το αίσθημα ικανοποίησης των κατοίκων είναι αντιστρόφως ανάλογο της πυκνότητας δόμησης (Βλαστός & Μηλάκης, 2006). Για το λόγο αυτό φαίνεται πως η διάχυτη πόλη τείνει να αποτελεί πρότυπο πολεοδομικής σε αρκετές περιοχές του σύγχρονου κόσμου.

Η προσέγγιση της συνεκτικής ή «συμπαγούς» πόλης υποστηρίζεται από αρκετούς μελετητές, επίσης, ως η βιώσιμη πολεοδομική μορφή (Μπαρμπόπουλος κ.ά., 2005· Πορτοκαλίδης & Ζυγούρη, 2011). Η ΕΕ, μάλιστα, στηρίζει και προωθεί το εν λόγω μοντέλο τόσο μέσω του «Πράσινου Βιβλίου για το Αστικό Περιβάλλον» (CEC, 1990) όσο και μέσω του ντοκουμέντου «Προς μια θεματική στρατηγική για το αστικό Περιβάλλον» (CEC, 2004) (Βλαστός & Μηλάκης, 2006) που αποτελούν σημαντικά κείμενα χάραξης πολιτικής της Ένωσης (πρβλ. σχετικά σε Μπεριάτος, 2000). Συγκριτικά με τη διάχυτη πόλη, η συμπαγής θεωρείται λιγότερο ενεργοβόρα (Βλαστός & Μηλάκης, 2006), δεδομένου τόσο του κατάλληλου

μικροκλίματος που δημιουργείται όσο και της βιώσιμης κινητικότητας που είναι πιθανότερο να χρησιμοποιηθεί (Βλαστός & Μηλάκης, 2006), λόγω των μικρών αποστάσεων, της ενσωμάτωσης και του εύρους του συστήματος δημόσιας συγκοινωνίας που συνήθως παρουσιάζεται στη συμπαγή πόλη, όπως σημειώνει η Burton (2000, 2001 και 2002 σε Πορτοκαλίδη & Ζυγούρη, 2011). Ένα ακόμη επιχείρημα υπέρ της συμπαγούς πόλης αποτελεί η προστασία του φυσικού τοπίου και η διατήρηση μη-αστικοποιημένων εκτάσεων στα περίχωρα της πόλης, γεγονός που εκφράζεται μέσα από την Αρχή του Περιβαλλοντικού Κεκτημένου (Παπαγρηγορίου, 2007) καθώς και η καλύτερη αντίληψη (αισθητική, βιωματική, κοινωνική) του δημόσιου χώρου (Αίσωπος, 2006).

Έτσι, προκύπτουν ερωτήματα σχετικά με το πώς θα μπορούσαν οι σημερινές πόλεις στη χώρα μας να καταστούν βιώσιμες. Είναι εύκολο ο περιβαλλοντικός σχεδιασμός με τον τρόπο που γίνεται να προωθήσει σε μια μορφή περισσότερο συμπαγή που θα είναι τελικά βιώσιμη; Είναι δυνατή η εφαρμογή μεθόδων βιώσιμης κινητικότητας και κατά πόσο κάτι τέτοιο επιτυγχάνεται ικανοποιητικά στην ελληνική επικράτεια; Απαντήσεις στα παραπάνω ερωτήματα επιχειρεί να δώσει η συγκεκριμένη ερευνητική εργασία που εξετάζει τα εν λόγω ζητήματα υπό το πρίσμα της μελέτης περίπτωσης της Χαλκίδας.

2. Προβάλλοντας τη Βιώσιμη Κινητικότητα ως Εργαλείο Αστικής Αναζωογόνησης

Ανεξαρτήτως του μοντέλου πολεοδομικής οργάνωσης το οποίο αξιοποιεί η κάθε πόλη, ο σχεδιασμός της, σε μεγάλο βαθμό, υλοποιείται με γνώμονα τα μηχανοκίνητα μέσα που αποτελούν το βασικότερο μέσο μετακίνησης στις περισσότερες πόλεις. Παραμερίζοντας, λοιπόν, την ιδεολογική και ιστορική συγκρότησή τους, ακόμη και οι ευρωπαϊκές πόλεις παρουσιάζουν τάσεις για εξάπλωση προς την αγροτική ενδοχώρα, με αποτέλεσμα την αύξηση των οδικών αξόνων που καλούν τα αυτοκίνητα να διεκπεραιώσουν τις ροές των ανθρώπων σαν αγωγοί που επιλύουν ένα πρόβλημα υδραυλικής (Αραβαντινός, 2007). Ο σχεδιασμός αυτός συνετέλεσε στη διεύρυνση των σημερινών πόλεων, τόσο ως προς το μέγεθος και τον αριθμό του πληθυσμού τους, όσο και ως προς τον αριθμό των μηχανοκίνητων μέσων, γεγονός που λειτουργεί ως παράγοντας κυκλοφοριακής συμφόρησης και ατμοσφαιρικής όχλησης.

Τα παραπάνω ζητήματα ενίσχυσαν τις ανησυχίες για το κατά πόσο οι σημερινές πόλεις μπορούν να είναι βιώσιμες με τέτοια πρότυπα, γεγονός που αποτυπώθηκε στην παγκόσμια στρατηγική από τη δεκαετία του 1970 και στην ευρωπαϊκή πολιτική από τη δεκαετία του 1980. Χαρακτηριστική, ωστόσο, είναι η Παγκόσμια Διάσκεψη για τους Ανθρώπινους Οικισμούς Habitat II, που πραγματοποιήθηκε στην Κωνσταντινούπολη το 1996 όπου, μεταξύ τεχνολογικών νεωτερισμών στον τομέα της κυκλοφορίας, προτάθηκε στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων η προώθηση ικανοποιητικών Μέσων Μαζικής Μεταφοράς, ως συμπληρωματικό μέτρο με την ενθάρρυνση των μετακινήσεων με μη-μηχανοκίνητα μέσα, όπως το ποδήλατο και η πεζή μετακίνηση. Βασική επιδίωξη της ατζέντας της συνδιάσκεψης Habitat II αποτέλεσε η προώθηση της συμπαγούς πόλης και η αναδιάρθρωση του χώρου και των χρήσεων γης. Ο λόγος ήταν πως με τον τρόπο αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί μια προσαρμογή των αναγκών μετακίνησης εντός των πόλεων. Προς την ίδια κατεύθυνση κινήθηκε και η τελευταία κύρια πρόταση της συνδιάσκεψης που έγκειται στη βελτιστοποίηση του υπολογισμού του πραγματικού κόστους των μετακινήσεων (Binde, 2003), με απώτερο σκοπό την προώθηση της οικονομικής πόλης. Τέλος, το Μάρτιο του 2011 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω της δημοσίευσης της Λευκής Βίβλου των Μεταφορών “Χάρτης πορείας για έναν Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών – Προς ένα ανταγωνιστικό και ενεργειακά αποδοτικό σύστημα μεταφορών” (COM (2011) 144* final) πρότεινε την εξέταση της δυνατότητας θέσπισης των Σχεδίων

Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ¹) ως υποχρεωτικής προσέγγισης για πόλεις ενός ορισμένου μεγέθους, σύμφωνα με τα εθνικά πρότυπα και ενός ευρωπαϊκού πλαισίου στήριξης για τη σταδιακή εφαρμογή και ανάπτυξή τους.

Στο παραπάνω πλαίσιο οργανώθηκε η σημερινή συγκοινωνιακή ατζέντα που είναι ευρέως γνωστή με το όνομα «Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα». Ως «Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα» μπορεί να θεωρηθεί ο μαζικός ή ιδιωτικός τρόπος κίνησης και μεταφοράς στην πόλη με δημόσιο, φυσικό, μηχανοκίνητο ή/και συνδυαστικό χαρακτήρα. Στην Ελλάδα, το ενδιαφέρον για τη βιώσιμη κινητικότητα είναι πρόσφατο, σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Έτσι, δεν είναι δυνατή η σύγκριση της χώρας μας με την Ολλανδία, τη Δανία και ορισμένες περιοχές του Ηνωμένου Βασιλείου όπου το 20-30% των αστικών μετακινήσεων πραγματοποιείται με το ποδήλατο αλλά ούτε και με τη Νορβηγία όπου κατά την περίοδο 1987-1992, η χρήση του ποδηλάτου αυξήθηκε κατά 60% (Martens, 2004· Binde, 2003). Παρά ταύτα, είναι ιδιαίτερα θετικό το γεγονός πως κατά τα τελευταία χρόνια όλο και περισσότεροι δήμοι της χώρας επενδύουν στη βιώσιμη κινητικότητα, ενισχύοντας τη στρατηγική της συμπαγούς πόλης που εντυπώνεται ιδιαίτερα ικανοποιητικά στις ελληνικές μικρές και μεσαίες πόλεις. Με τον τρόπο αυτό είναι δυνατή η προσέγγιση της βιώσιμης και οικονομικής πόλης, που απολαμβάνει τα πολλαπλά οφέλη που προκύπτουν από τη συμπαγή μορφή του πολεοδομικού μορφώματος και της βιώσιμης εξυπηρέτησης των πολιτών της για την ικανοποίηση των καθημερινών τους αναγκών. Ειδικότερα, οι θετικές επιδράσεις από την εφαρμογή Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας είτε μέσω μελετών Βιώσιμης Κινητικότητας είτε μέσω των Σχεδίων Βιώσιμης Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) στις ελληνικές πόλεις έγκειται στους παρακάτω τομείς:

- (α) Μετακινήσεις: Πρωταρχικό στοιχείο είναι η μετατόπιση της πολεοδομικής εφαρμογής από τη μηχανιστική εφαρμογή που απογύμνωσε τη μετακίνηση από τις ποιοτικές παραμέτρους που δικαιούται να διαθέτει. Με το νέο πρότυπο, η μετακίνηση εντός του αστικού ιστού αναμένεται πλούσια και πολύμορφη, με ζητούμενο την εξυπηρέτηση ενός τρόπου ζωής πολλαπλών υπηρεσιών και ευκαιριών (κίνηση, σωματική άθληση, κοινωνικοποίηση κλπ.) και όχι τη συρρίκνωση της καθημερινότητας σε μονοδιάστατες λύσεις.
- (β) Περιβάλλον: Η αποθάρρυνση της κυκλοφορίας μηχανοκίνητων μέσων προωθεί τη μείωση της ρύπανσης εντός των πόλεων. Η ταυτόχρονη αξιοποίηση ηλεκτροκίνησης σε συνδυασμό με την πιθανότητα εφαρμογής τεχνολογίας ΑΠΕ καθιστάτέτοιες μεθόδους ιδιαίτερα θετικές ως προς το περιβάλλον, με άμεσα αποτελέσματα στη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης (Lowson, 2005). Τα παραπάνω οφέλη μεγιστοποιούνται με την αύξηση των πράσινων επιφανειών (Αραβαντινός & Κοσμάκη, 1988· Serena, 2002· Ελευθεριάδης & Ματζίρης, 2013), γεγονός που ενισχύεται από την κατασκευή δικτύου πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων. Με τον τρόπο αυτό, οι επιδράσεις γενικεύονται και, σε συνδυασμό με την εγκαθίδρυση και τον ανασχεδιασμό νέων ανοικτών δημοσίων χώρων, αναπτύσσεται ένα καλό μικροπεριβάλλον που λειτουργεί ως ρυθμιστικός παράγοντας για την καθημερινότητα των κατοίκων.
- (γ) Αστικός Ελεύθερος Χώρος: Κυρίαρχο ρόλο για την ανάπτυξη δικτύου κινήσεων στην πόλη διαδραματίζει η διαχείριση των ελεύθερων χώρων. Η εύκολη, σύγχρονη, αισθητικά άρτια και ασφαλής προσβασιμότητα των διαφόρων περιοχών της πόλης αποτελεί βασικό ζήτημα που διευθετείται μέσα από τέτοιου τύπου παρεμβάσεις. Μέσα από τη βελτίωση των συνθηκών για περπάτημα και την εφαρμογή ενός σύγχρονου βιοκλιματικού σχεδιασμού, οι συνδυασμένες αστικές μεταφορές έρχονται παράλληλα να αξιοποιηθούν στον αστικό χώρο (δρόμος, πλατεία) και συμβάλλουν στην καλύτερη λειτουργία της πόλης. Συνδυαστικά με τη συμβολή τέτοιων χώρων στη ψυχολογία των ανθρώπων (Barton & Pretty, 2010), διαπιστώνεται πως τα οφέλη είναι σημαντικά σε κοινωνικό επίπεδο.

¹ ΣΒΑΚ: ένα στρατηγικό σχέδιο που βασίζεται στις υφιστάμενες πρακτικές σχεδιασμού και λαμβάνει υπόψη του τις αρχές της ενοποίησης, της συμμετοχής και της αξιολόγησης ώστε να καλύψει τις ανάγκες κινητικότητας των ανθρώπων σήμερα και στο μέλλον, για μια καλύτερη ποιότητα ζωής στις πόλεις και τα περίχωρά τους (επίσημος ορισμός Sustainable Urban Mobility Plans, www.mobilityplans.eu).

- (δ) Πολιτισμός: Η αξιοποίηση των πολιτισμικών αγαθών προσφέρεται συμπληρωματικά για την προώθηση ενός βιώσιμου αστικού τοπίου, ενώ ταυτόχρονα αποτελεί τη βάση για την οργάνωση διαδρομών εντός της πόλης και λειτουργεί ως αφορμή για την αξιοποίηση και επανάχρηση του υφισταμένου κτηριακού δυναμικού.
- (ε) Οικονομία: Η ποιότητα του δημόσιου χώρου σχετίζεται άμεσα με το ύψος των αξιών γης (Serena, 2002). Η αξία είναι σαφώς μεγαλύτερη όταν ο δημόσιος χώρος λειτουργεί αποτελεσματικά ως κόμβος, γεγονός που σχετίζεται σε μεγάλο βαθμό με τις μεταφορές. Η ανάπλαση περιοχών στο πλαίσιο της βιώσιμης κινητικότητας φαίνεται πως επιτυγχάνει κάτι τέτοιο.

Οι παραπάνω θετικές επιδράσεις αποτυπώθηκαν σε αρκετές περιπτώσεις πόλεων που εφάρμοσαν στρατηγικές βιώσιμης κινητικότητας, μεταξύ των οποίων και η Χαλκίδα. Στις ενότητες που ακολουθούν αποτυπώνονται τόσο η συλλογιστική όσο και τα αποτελέσματα των παρεμβάσεων στη Χαλκίδα, τα οποία μπορούν να αποτελέσουν κίνητρα για μια σειρά από ελληνικές πόλεις, ώστε να εφαρμόσουν αντίστοιχες στρατηγικές, αξιοποιώντας τις καλές πρακτικές που προκύπτουν από τη συγκεκριμένη ερευνητική προσπάθεια.

3. Εφαρμογή Στρατηγικής Βιώσιμης Κινητικότητας στη Χαλκίδα

3.1 Οριοθέτηση Περιοχής Μελέτης (ΠΜ)

Η Χαλκίδα λειτουργεί ως προάστιο της Αθήνας, γεγονός που οφείλεται στη μικρή απόσταση από το Πολεοδομικό Συγκρότημα (ΠΣ) της πρωτεύουσας αλλά και στην ικανοποιητική συγκοινωνιακή σύνδεση των δύο περιοχών. Για το λόγο αυτό, οι οικιστικές πιέσεις είναι σχετικά έντονες και, παρότι ο πληθυσμός της δεν την καθιστά μεγάλη πόλη, η απουσία πολεοδομικού σχεδιασμού, σε αρκετά σημεία του οικιστικού ιστού, εγείρει ανησυχίες για την εξέλιξη της αστικής ζωής στην περιοχή. Οι παραπάνω λόγοι σε συνδυασμό με το μέγεθος και τη λειτουργία της καθιστούν τη Χαλκίδα ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα πόλης που μπορεί να μελετηθεί υπό το πρίσμα της βιώσιμης κινητικότητας, ώστε να προκύψουν θετικές επιδράσεις για την πόλη και τους κατοίκους της, καθώς και καλές πρακτικές που μπορούν να υιοθετηθούν από άλλες πόλεις, με αντίστοιχα χαρακτηριστικά, στο μέλλον.

Ως Περιοχή Μελέτης (ΠΜ) για τη συγκεκριμένη ερευνητική εργασία ορίστηκε το εμπορικό κέντρο της πόλης.

3.2 Μεθοδολογική Προσέγγιση

Η εν λόγω ερευνητική εργασία στοχεύει στην ενίσχυση της βιώσιμης κινητικότητας στο εμπορικό κέντρο της Χαλκίδας και για το λόγο αυτό απαιτούνται συγκεκριμένες μεθοδολογίες ανάλυσης και διαμόρφωσης στρατηγικής. Έτσι, πραγματοποιήθηκε εκτενής βιβλιογραφική επισκόπηση ερευνών σχετικά με τη βιώσιμη κινητικότητα καθώς και αξιολόγηση προηγούμενων μελετών και ερευνητικών προγραμμάτων. Η μεθοδολογία που επιλέχθηκε διαίρεσε την έρευνα σε δύο επιμέρους στάδια: την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης και τη διαμόρφωση πρότασης στρατηγικής για το εμπορικό κέντρο.

Στο στάδιο της ανάλυσης, συγκεντρώθηκαν πρωτογενή και δευτερογενή στοιχεία σχετικά με την ιστορία, την εξέλιξη της περιοχής, το γεωγραφικό ανάγλυφο, τη δημογραφία, τις χρήσεις γης, το δίκτυο δημοσίων χώρων, τους κυκλοφοριακούς φόρτους, τους πόλους έλξης της ΠΜ, τις συνθήκες στάθμευσης, τη γεωμετρία και την κατάσταση του οδικού δικτύου και τις κύριες διαδρομές πεζών και ποδηλάτων. Τα δευτερογενή στοιχεία προέκυψαν από εξέταση προγενέστερων μελετών για τη Χαλκίδα και την ευρύτερη περιοχή, ενώ τα πρωτογενή από έρευνα πεδίου που περιελάμβανε μελέτη προέλευσης-προορισμού, την παρατήρηση και τη φωτογράφιση, τη διενέργεια συνεντεύξεων, και την πραγματοποίηση μετρήσεων. Οι συνεντεύξεις, έπραν των προτιμήσεων των γηγενών και επισκεπτών της πόλης αναφορικά με την υφιστάμενη κατάσταση συνέβαλαν αισθητά στην κατανόηση των αντιλήψεων της τοπικής

κοινωνίας για την εξέλιξη και το πολεοδομικό μέλλον της ΠΜ. Με τον τρόπο αυτό βελτιώνεται η ποιότητα των αποφάσεων, αφού η πρόταση παρουσιάζει στοιχεία συμμετοχικότητας (Βλαστός & Αθανασόπουλος, n.d.). Σημειώνεται ότι το πρώτο εκ των βασικών στοιχείων ενός ΣΒΑΚ είναι η προώθηση της συμμετοχικής προσέγγισης που θα περιλαμβάνει τους πολίτες και τους ενδιαφερόμενους φορείς (stakeholders) από την έναρξη και καθ' όλη τη διαδικασία σχεδιασμού.

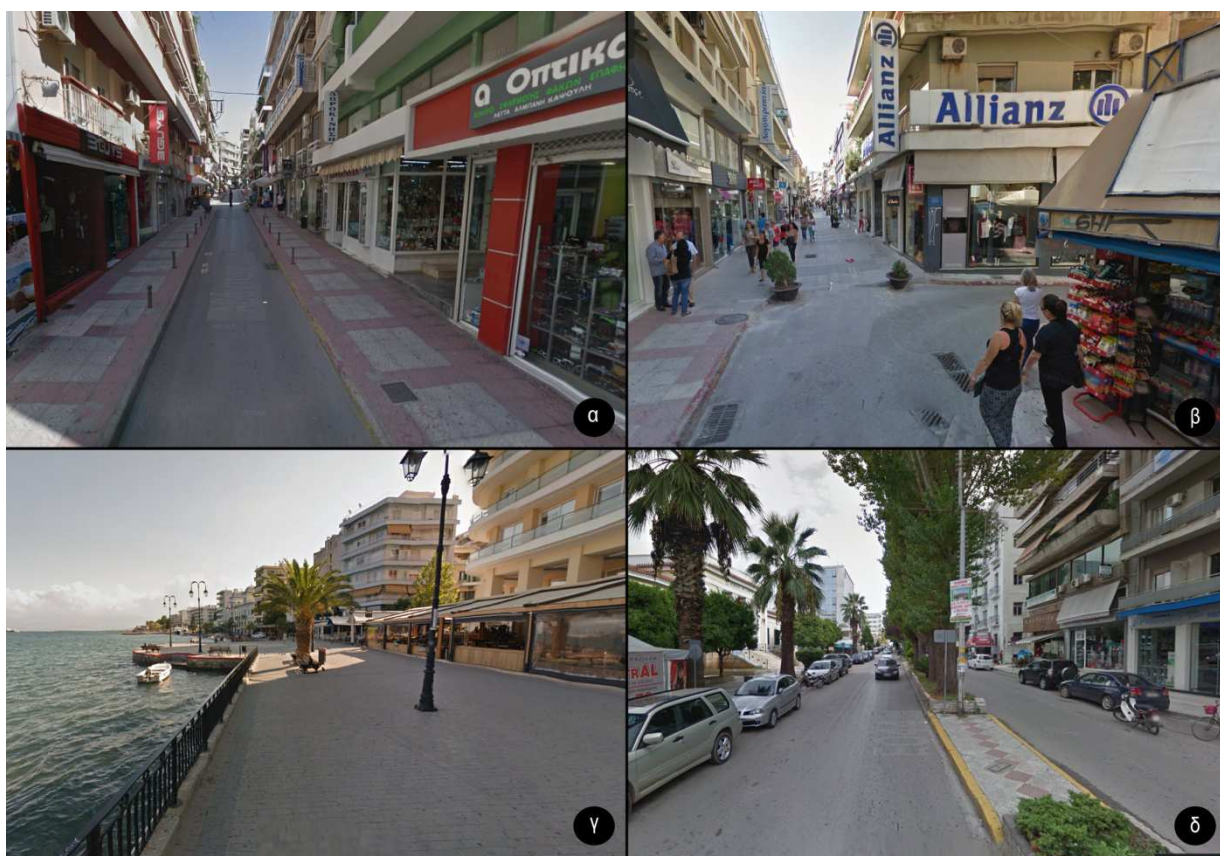
Στο στάδιο της πρότασης, αξιολογήθηκαν τα δεδομένα που προέκυψαν από την ανάλυση. Απόρροια ήταν η διατύπωση μίας νέας ιεράρχησης του οδικού δικτύου, η επιλογή πόλων έλξης που θα αξιοποιηθούν μέσω συνδεσιμότητας τους με πράσινες διαδρομές και η πρόταση πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων ώστε να προωθείται η συνεχής κίνηση πεζών και ποδηλάτων. Στο συγκεκριμένο στάδιο καθοριστικό ρόλο διαδραμάτισε η μελέτη καλών πρακτικών έργων βιώσιμης κινητικότητας, κυρίως της διεθνούς εμπειρίας, ώστε να αποφευχθούν τυχόν λάθη και παραλήψεις. Χαρακτηριστικό στοιχείο της ερευνητικής διαδικασίας ήταν η διαρκής ανάδραση των βημάτων της προετοιμασίας και ανάλυσης, της διατύπωσης και επαναδιατύπωσης του πλαισίου των στόχων σύμφωνα με τα νεότερα στοιχεία που προέκυπταν από την ανάλυση και τη συμμετοχικότητα φορέων και πολιτών, καθώς και των τελευταίων βημάτων δηλαδή του καθορισμού της πρότασης και εκπόνησης του σχεδίου.

Οι προτάσεις αποτυπώθηκαν χαρτογραφικά με την αξιοποίηση λογισμικού AutoCad και AdobePhotoshop.

3.3 Αναλυτική Διαδικασία

Η Χαλκίδα αποτελεί μια μεσαία ελληνική πόλη με πραγματικό πληθυσμό που ανέρχεται σε 59.125 κατοίκους. Με πυρήνα την περιοχή του Κάστρου του 7^{ου} αιώνα μ.Χ., η κεντρική περιοχή της Χαλκίδας εξελίχτηκε οργανικά, εν μέρει (Ευσταθοπούλου & Παπαβασιλείου, 2011), και με βάση έναν υποδάμειο σχεδιασμό στο υπόλοιπο τμήμα της. Λόγω της έντασης των χρήσεων και της κεντροβαρικής θέσης της ΠΜ, η δόμηση είναι ιδιαίτερα πυκνή σε αντίθεση με το δίκτυο αστικού δημόσιου χώρου, που χαρακτηρίζεται από διάσπαρτες πλατείες και στενούς δρόμους, όπου τα μικρά πεζοδρόμια –όπου υπάρχουν είναι ποιοτικά μέτρια και χαρακτηρίζονται από πολυμορφία ως προς τα υλικά κάλυψης και τα σχέδια (ΕΠ Δήμου Χαλκιδέων 2014-2019, 2015). Παρά το υποβαθμισμένο οδικό σύστημα, η ροή των οχημάτων είναι μεγάλη και διαμπερής στο κέντρο της πόλης, αν και υπάρχει εξωτερικός δακτύλιος, με αποτέλεσμα την επικινδυνότητα του αστικού περιβάλλοντος και την ανάπτυξη ηχητικής όχλησης.

Στα παραπάνω προστίθεται ένα αποσπασματικό δίκτυο πεζοδρόμων που δεν επιτυγχάνουν το σχηματισμό ενιαίας επιφάνειας, ώστε να προτείνεται στον πεζό για περπάτημα και αναψυχή. Από αυτούς τους πεζοδρόμους σημαντικότεροι είναι το παραλιακό μέτωπο (οδός Βουδούρη) και η μερικώς πεζοδρομημένη οδός Αβάντων, που αποτελεί και τον εμπορικό κορμό της πόλης. Ωστόσο, το υφιστάμενο τμήμα πεζοδρομημένης επιφάνειας δεν καταφέρνει να αποτελέσει την απαραίτητη κρίσιμη μάζα δημοσίου χώρου που απαιτείται για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και τη διείσδυση των επισκεπτών στο εσωτερικό της πόλης.

Εικόνα 1: Η εμπορική οδός Αβάντων στο τμήμα όπου επιτρέπεται η μηχανοκίνητη κυκλοφορία (α) και στο τμήμα με πεζή μετακίνηση (β). Το πεζοδρομημένο παραλιακό μέτωπο (γ) και η Λεωφ. Ελ. Βενιζέλου (δ). Πηγή: Λήψεις Google Earth, 2014.

Αξίζει να σημειωθεί πως, παρότι υπάρχουν χώροι πρασίνου στην ΠΜ, η κατανομή τους δεν είναι απόλυτα ορθολογική και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά τους υστερούν σημαντικά, με αποτέλεσμα το μικροκλίμα ορισμένων περιοχών να μην είναι το καλύτερο δυνατό (ΕΠ Δήμου Χαλκιδέων 2014-2019, 2015). Τόσο το μηχανοποιητικό μικροκλίμα όσο και το αδιάφορο τοπίο αποτελούν αιτίες μειωμένης χρήσης του ποδηλάτου, που με τη σειρά του αποτελεί δείκτη για τη μηχανοποιητική ποιότητα αστικού περιβάλλοντος.

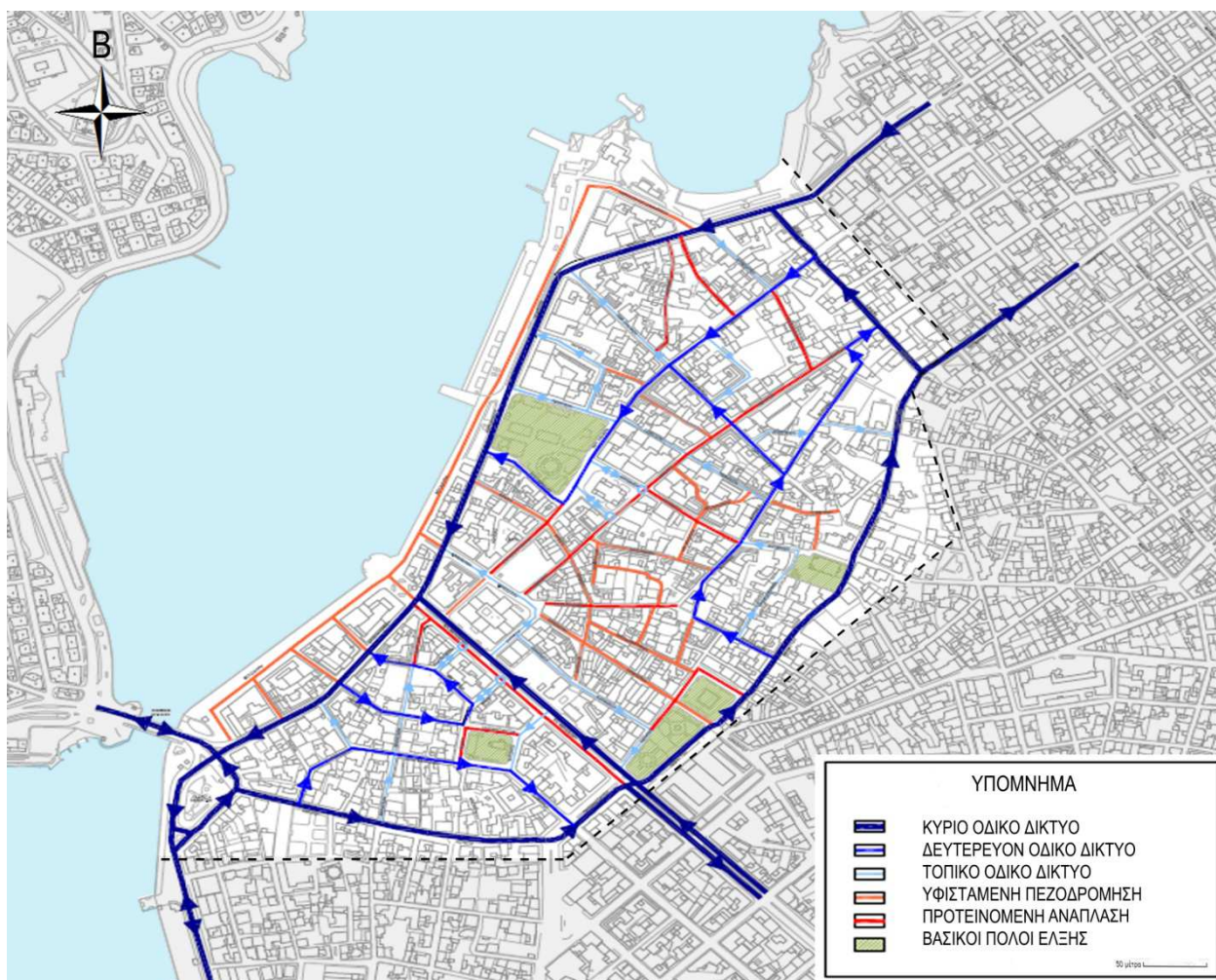
Συνοψίζοντας, η ΠΜ αποτελεί μια περιοχή κορεσμένη ως προς την κυκλοφορία και τη στάθμευση, που δεν επιτρέπει στον πεζό και τον ποδηλάτη να μετακινηθούν με ασφάλεια. Απόρροια αυτού είναι η καρδιά της πόλης να μην είναι ζωντανή στο έπακρον, μιας που παρεμποδίζεται η εμπορική λειτουργία και αποφεύγεται η προβολή του πολιτισμικού πλούτου.

3.4 Πρόταση Βιώσιμης Κινητικότητας

Τα ζητήματα που αναλύθηκαν παραπάνω αποτελούν σημεία προς διερεύνηση, ώστε να προταθεί ένας ολοκληρωμένος σχεδιασμός, ο οποίος θα ενισχύσει την προσβασιμότητα και θα αναβαθμίσει το αστικό περιβάλλον και την ποιότητα ζωής των κατοίκων της πόλης, μιας που τα προτεινόμενα έργα στην παρούσα ενότητα δεν αποτελούν ζήτημα μεταφορών, μόνο, αλλά ένα στοίχημα παιδείας, κουλτούρας και υπευθυνότητας, το οποίο θα πρέπει να κερδίσει η τοπική κοινωνία για να κάνει πράξη την προοπτική της βιωσιμότητας.

Γνώμονας των προτεινόμενων παρεμβάσεων είναι το ποδήλατο και η πεζή μετακίνηση, που ανήκουν, πρακτικά, στις πολιτικές ανάπλασης. Για το λόγο αυτό οι προτεινόμενες ρυθμίσεις εστιάζονται στην απομόνωση περιοχών του κέντρου της Χαλκίδας από την κυκλοφορία

μηχανοκίνητων μέσων, ώστε να δημιουργηθούν οι συνθήκες που θα χαρακτήριζαν τη Χαλκίδα βιώσιμη: δημιουργία ενός ασφαλούς οδικού περιβάλλοντος, καθαρός αέρας, χαμηλά επίπεδα θορύβου, όμορφο οδικό περιβάλλον, συστηματικά συντηρούμενο αστικό δάπεδο, επαρκής εξοπλισμός σήμανσης και πληροφόρησης. Στην παρακάτω εικόνα (εικ.2) φαίνονται οι ειδικότερες προτεινόμενες παρεμβάσεις στο εμπορικό κέντρο της Χαλκίδας, όπου με μπλέ χρώμα αποτυπώνεται το οδικό δίκτυο (διαβαθμίσεις), με πορτοκαλί οι υφιστάμενοι πεζόδρομοι και με κόκκινο οι προτεινόμενες αναπλάσεις (πεζοδρομήσεις και ποδηλατόδρομοι). Τέλος με πράσινο χρώμα αποτυπώνονται τα σημεία που λειτουργούν ως πόλοι έλξης του κοινού.

Εικόνα 2: Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις στο εμπορικό κέντρο της Χαλκίδας. Πηγή: Ίδια επεξεργασία (Autocad και Adobe Photoshop)

Επιπλέον κριτήρια που συνέβαλαν στο συγκεκριμένο πρόγραμμα δράσης σχετίζονται με την ενίσχυση της συνεκτικότητας της πόλης, την ανάκτηση και την αναβάθμιση του αστικού δημόσιου χώρου, την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και των εμπορικών δρόμων, τη δημιουργία ικανοποιητικού μικροκλίματος, την ευκολία συντήρησης του αστικού χώρου και τη διασύνδεση κοινωφελών εγκαταστάσεων (ΚΦ) και σημαντικών χώρων πρασίνου και αναψυχής. Ειδικότερα, οι παρεμβάσεις εστιάζονται στα εξής σημεία:

- (α) Βελτίωση προσβασιμότητας στην Πλατεία Αγοράς και Δ. Βασιλείου: Περιλαμβάνονται αρχιτεκτονικές τροποποιήσεις επί των οδών Νεοφύτου, με σκοπό τη διατήρηση σταθερού πλάτους κυκλοφορίας μηχανοκίνητων μέσων, τη μεγέθυνση του πεζοδρομίου και την προστασία του ποδηλάτη. Ταυτόχρονα, προβλέπεται η μετατροπή των οδών Παπαναστασίου και Παπαδημητρίου σε οδούς ήπιας κυκλοφορίας.

Εικόνα 3: Ενδεικτικές προτάσεις ανάπλασεις για οδούς ήπιας κυκλοφορίας (αριστερά). Η οδός Νεοφύτου αποτελεί μία από τις οδούς που προτείνονται προς ανάπλαση (δεξιά).

- (β) Πεζοδρόμηση τμήματος της οδού Αβάντων και της οδού Αγγελάτου, με σκοπό τη διευκόλυνση της λειτουργίας της ως εμπορικού επικέντρου της πόλης.
- (γ) Ανάπλαση της Λεωφόρου Ελ. Βενιζέλου: Στόχος της παρέμβασης είναι η ενίσχυση της σχέσης πόλης-θάλασσας και η ανάδειξη σημειακών κτηρίων και χρήσεων, όπως το Αρχαιολογικό Μουσείο Χαλκίδας και το Δικαστικό Μέγαρο. Προβλέπεται η κατασκευή αμφίδρομου ποδηλατοδρόμου και η δημιουργία παρτεριών μεταξύ ποδηλατοδρόμου και οδοστρώματος. Ταυτοχρόνως, οι τροποποιήσεις συμβάλουν στη διατήρηση σταθερού πλάτους κυκλοφορίας μηχανοκίνητων μέσων, τη μεγέθυνση του πεζοδρομίου και την παροχή χώρων στάθμευσης, όπου αυτό είναι δυνατό.
- (δ) Πεζοδρόμηση οδικών αξόνων του κέντρου, όπως οι οδοί Μπαλαλαίων, Καραμουτζούνη και Αντωνίου, με σκοπό την προστασία της οικιστικής περιοχής από τις διαμπερείς ροές μηχανοκίνητων μέσων.
- (ε) Πεζοδρόμηση των οδών Ισαίου και Τραπεζουντίου, με σκοπό την ανάδειξη της πλατείας της Αγίας Βαρβάρας.
- (στ) Ανάπτυξη δικτύου ποδηλατοδρόμων και πράσινων διαδρομών που έχουν ως στόχο την προώθηση του ποδηλάτου ως εναλλακτικού τρόπου μετακίνησης για την εργασία, τα ψώνια ή την πρόσβαση στις σημαντικότερες χρήσεις. Αναλόγως των ιδιαίτερων γεωμετρικών χαρακτηριστικών των οδών, προτείνεται σε άλλες περιπτώσεις η κατασκευή αμφίδρομου ποδηλατοδρόμου με διαπλάτυνση πεζοδρομίου, με χαρακτηριστικές περιπτώσεις τις οδούς Λ. Βενιζέλου, 28^{ης} Οκτωβρίου και Αρεθούσης, ενώ σε άλλες η συνύπαρξη αυτοκινήτου και ποδηλάτου. Τέτοιες περιπτώσεις είναι οι οδοί Σκαλκώτα, Τζαβάρα, Σταμάτη, Βάκη και Μαυρομιχάλη. Σε ορισμένες περιπτώσεις, προτάθηκε η συνύπαρξη ομόρροπης κίνησης αυτοκινήτου και ποδηλάτου και μια λωρίδα contraflow για την αντίρροπη κίνηση, η οποία γίνεται είτε στο ύψος του πεζοδρομίου με διαπλάτυνσή του, είτε στο ύψος του οδοστρώματος. Οι οδοί Νεοφύτου, Παπαδημητρίου και Παπαναστασίου είναι ορισμένες τέτοιες περιπτώσεις.
- (ζ) Αντιδρόμηση οδικών αξόνων προς ενίσχυση των προαναφερθέντων προτάσεων

Οι παραπάνω προτεινόμενες παρεμβάσεις μπορούν να επιτύχουν αισθητή βελτίωση της υφιστάμενης κατάστασης στο εμπορικό κέντρο της Χαλκίδας, δεδομένου ότι τόσο η δημιουργία περιοχών ήπιας κυκλοφορίας όσο και οι αναπλάσεις οδικών αξόνων με σκοπό την ανάδειξη του υπαίθριου αστικού χώρου της πόλης εντάσσονται στο πλαίσιο πολιτικής για την προώθηση του ποδηλάτου και των μαζικών μεταφορών. Με αυτόν τον τρόπο οι παρεμβάσεις νοσηματοδοτούνται και μπορούν να διαδραματίσουν καίριο ρόλο στην ανάγνωση του χώρου και,

κατ' επέκταση, στην κοινωνική αναδιοργάνωση της πόλης. Γι' αυτό, θεωρείται πως η επέκταση τέτοιων παρεμβάσεων σε άλλα σημεία της πόλης μπορεί να καταστεί ωφέλιμη και να δράσει θετικά στη βελτίωση της σύνδεσης των αστικών περιοχών της Χαλκίδας και της συνοχής του οικιστικού χώρου της ευρύτερης περιοχής.

Ταυτόχρονα, πιστεύεται πως η εφαρμογή των παραπάνω προτάσεων μπορεί να αποτελέσει άλλη μια περίπτωση που λειτουργεί παραδειγματικά για την προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας σε άλλες πόλεις της χώρας μας. Η σύνταξη ενός οδηγού καλών πρακτικών είναι, στην περίπτωση αυτή, το βασικό όφελος που παρέχει η Χαλκίδα στις πόλεις που προτίθενται να ακολουθήσουν τη βιώσιμη στρατηγική, αντιμετωπίζοντας κοινά προβλήματα με παρόμοιες πρακτικές.

4. Συμπεράσματα-Συζήτηση

Η πολεοδομική επικαιρότητα εστιάζεται στην ανάπτυξη βιώσιμων και οικονομικών πόλεων. Στο παγκόσμιο σκηνικό παρουσιάζεται μεγάλος αριθμός πόλεων που εντάσσουν τις πράσινες στρατηγικές στον επιχειρησιακό και πολεοδομικό προγραμματισμό τους. Η ευρωπαϊκή εμπειρία έχει καταδείξει πως η βιωσιμότητα, όμως, οφείλει να προτάσσεται συντεταγμένα με στρατηγικές που προωθούν τη «συμπαγή» πόλη, όπου το περπάτημα και το ποδήλατο λειτουργούν ως βασικοί πυλώνες των αστικών μεταφορών και υποστηρίζονται από τη δημόσια συγκοινωνία.

Στη λογική αυτή, η συγκεκριμένη ερευνητική εργασία μελέτησε το εμπορικό κέντρο της Χαλκίδας και πρότεινε κατάλληλες παρεμβάσεις που, παρότι σημειακές, λειτουργούν σε οργανωμένο πλαίσιο για την προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας. Ο χαρακτήρας της πόλης σε συνδυασμό με το μικρό μέγεθός της δημιουργούν την πεποίθηση πως ένα πρόγραμμα δράσης για τη βιώσιμη κινητικότητα μπορεί να έχει θετικό αντίκτυπο στην αστική ζωή της Χαλκίδας. Το ίδιο πιστεύεται πως μπορεί να επιτευχθεί και σε άλλες πόλεις της ελληνικής επικράτειας που αντιμετωπίζουν αντίστοιχα προβλήματα. Ωστόσο, σημαντικό είναι οι όποιες παρεμβάσεις να υλοποιούνται οργανωμένα και με κοινωνική συναίνεση που επιτυγχάνεται με συμμετοχικές διαδικασίες στο σχεδιασμό του χώρου, καθώς και με καλή ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού. Υπό αυτές τις συνθήκες, το ποδήλατο και η πεζή μετακίνηση λειτουργούν ως πρακτικές ανάπλασης που δεν στοχεύουν μόνο στην αισθητική αναβάθμιση αλλά και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και την κοινωνική ευημερία και, κατ' επέκταση, στην προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης.

Καθοριστικό στοιχείο για τα επόμενα βήματα της έρευνας θα είναι η παρακολούθηση της εφαρμογής του σχεδίου με συστηματικό έλεγχο για την επίτευξη των στόχων και την κατανόηση των επιτευγμάτων και των αστοχιών των επιμέρους μέτρων και πολιτικών, οι οποίες και θα καθορίσουν τις νέες προκλήσεις του μέλλοντος.

Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση

- Αίσωπος, Ι. (2006) 'Η Διάχυτη Πόλη' Στο Γοσποδίνη, Α. και Μπεριάτος, Η. (επιμ). *Τα νέα αστικά τοπία και η ελληνική πόλη*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική. σ.σ. 104-120.
- Αραβαντινός, Ι. (2007) *Πολεοδομικός σχεδιασμός: Για μια βιώσιμη ανάπτυξη του αστικού χώρου*. Αθήνα Εκδόσεις Συμμετρία.
- Αραβαντινός, Α. και Κοσμάκη, Π. (1988) *Υπαίθριοι Χώροι στην Πόλη*. Αθήνα: ΕΜΠ.
- Binde, J. (2003) 'Πόλεις και περιβάλλον τον 21^ο Αιώνα. Μια προσανατολισμένη στο μέλλον σύνθεση μετά το Habitat II' Στο Λέφας, Π. (επιμ) *Αύριο οι πόλεις*. Αθήνα Εκδόσεις Πλέθρον.
- Βλαστός, Θ. και Μηλάκης, Δ. (2006) *Πολεοδομία VS Μεταφορές. Από την Απόκλιση στη Σύγκλιση*. ΟΡΣΑ και ΣΑΤΜ/ΕΜΠ.

- Δήμος Χαλκιδέων. (2015) *Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Χαλκιδέων 2014-2019, 'Α Φάση: Περιγραφή και Αξιολόγηση της Υφιστάμενης Κατάστασης*.
- Ευσταθοπούλου, Α. & Παπαβασιλείου, Β. (2011) *Η πολεοδομική εξέλιξη της Χαλκίδας-Πτυχιακή Εργασία*. Αθήνα: ΤΕΙ Πειραιά.
- Μπαρμπόπουλος, Ν., Μηλάκης, Δ. και Βλαστός, Θ. (2005) 'Αναζητώντας τη Μορφή της Βιώσιμης Πόλης: Κριτική Προσέγγιση του Συμπαγούς Πολεοδομικού Μοντέλου'. Στο *Αειχώρος*, 4(1). σ.σ. 20-45.
- Μπεριάτος, Η.(2000) 'Ο περιβαλλοντικός σχεδιασμός των πόλεων' Στο Μοδινός, Μ. & Ευθυμίουπουλος, Η. (επιμ). *Η βιώσιμη πόλη*. Αθήνα : Εκδόσεις Στοχαστής. σ.σ.71-85.
- Παπαργηγόριου, Β. (2007)*Πολεοδομία, Εισαγωγή, Θεσμοί, Πολιτική*. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Πορτοκαλίδης, Κ. και Ζυγούρη, Φ. (2011) 'Η ιδιότυπη «Συμπαγής Διάχυση» των Ελληνικών Πόλεων'. *Πρακτικά 9^{ου} Εθνικού Συνεδρίου της Ελληνικού Τμήματος της Ευρωπαϊκής Εταιρίας Περιφερειακής Επιστήμης με θέμα: «Περιφερειακή Ανάπτυξη και Οικονομική κρίση: Διεθνής εμπειρία και Ελλάδα»*. Αθήνα, 6-7 Μαΐου 2011.
- Ρόδη, Α. (2012) 'Αστική Διάχυση ή Συμπαγής Πόλη; Η Υπέρβαση του Διλήμματος μέσω του Αστικού Σχεδιασμού'. *Πρακτικά 3^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης*. Μέρος Ι, σ.σ. 679-680.
- Σκούντζος, Θ. (2005)*Οικονομική Ανάπτυξη: Θεωρία-Προβληματισμοί*, τόμος Ι. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλης.
- Χατζηκοκόλη, Σ. (2009) '«Υγιείς» πόλεις. Μια διαχρονικά επίκαιρη πρόκληση'. *Πρακτικά 2^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης*. Τόμος ΙΙ, σ.σ. 603-610.

Ξενόγλωσση

- Barton, J. & Pretty, J. (2010) 'Urban Ecology and Urban Health and Well-Being'. Στο: B. E. Society (επιμ.) *Urban Ecology*. New York: Cambridge University Press, pp. 202-229.
- European Commission (2011) EU Transport white paper- roadmap to a single European transport area- towards a competitive and resource efficient transport system, COM (2011) 144* final, Brussels, March 28
- Martens, K., (2004) 'The bicycle as a feeding mode: experiences from three European countries', *Transportation Research Part D: Transport and Environment*, 9 (4), 281 – 294.
- Serena, M. (2002) Sustaining Urban Green Spaces: Can Public Parks Be Protected Under the Public Trust Doctrine?. *South Carolina Environmental Law Journal* 10.

Διαδικτυακές πηγές

- Βλαστός, Θ. Και Αθανασόπουλος, Κ. (n.d.) Εμπόδια για τη συμμετοχή των κατοίκων στο σχεδιασμό: Η περίπτωση του τραμ στην Αθήνα. Διαθέσιμο στο: <http://courses.arch.ntua.gr/110197.html> [Ανακτήθηκε στις 20-07-2015].
- Ελευθεριάδης, Α. και Ματζίρης, Ε. (2013)*CityBranding*. Διαθέσιμο στο:http://www.citybranding.gr/2013/04/blog-post_8.html [Ανακτήθηκε στις 20-07-2015].
- Κλαμπατσέα, Ρ. (2012) *Η πόλη την εποχή της κρίσης και οι προοπτικές της αειφορίας* - Παρουσίαση. Διαθέσιμο στο:http://www.medies.net/uploaded_files/desd_manmade_2012/klabatsea.pdf [Ανακτήθηκε στις 25-08-2014].
- Lowson, M. (2005)*AdvaneTransit*. Διαθέσιμο ηλεκτρονικά στο: <http://www.advancedtransit.org/wp-content/uploads/2011/08/PRT-for-airport-applications-M.-Lowson.pdf> [Ανακτήθηκε στις 08-07-2015].